O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Куч — адолатда

Адолат

Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

2005 йил 11 март

№ 9 (505)

ГАЗЕТА ҲАФТАНИНГ ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

Сотувда эркин нархда

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ВА ҲУҚУҚИЙ ГАЗЕТАСИ

Зулфия номидаги Давлат мукофоти совриндорлари

ОДДИЙ ОИЛАНИНГ — ОЛОВҚАЛБ ҚИЗИ

Юртимизда аёлга эҳтиром, эътибор ўзгача. Айниқса, оналик ва болалик муҳофазаси давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланганлиги эътиборга молик ишлардан. Иқтидорли ёшларни рағбатлантириш, уларни қўллаб-қувватлаш борасида алоҳида ғамхўрлик кўрсатилмоқда. Жумладан, истеъдодли қизлар учун Зулфия номидаги давлат мукофотининг таъсис этилиши ҳам ана шу ғамхўрлик ва эътиборнинг ёрқин далилидир.

Зулфия номидаги Давлат мукофотига ҳозирги кунга қадар жуда кўплаб ижодкор қизларимиз сазовор бўлди. Бу йилги совриндорлар орасида эса зарафшонлик Гулноза Назарова ҳам бор.

Гулноза Навоий вилояти Зарафшон шаҳридаги академик лицейнинг 3-босқич талабаси.

У мактабда ўқиб юрган кезларидаёқ ўзининг билимга чанқоқлиги, зукколиги, ижодкорлиги, аъло хулқи билан тенгдошлари орасида алоҳида эътибор қозонган "олов" қизлардан.

Фан олимпиадаларида фаол иштирокчи, "Сиз қонунни биласизми?" кўрик-танловининг вилоят ва Республика босқичларида ғолибликни қўлга киритган. Уни билимдон талаба, иқтидорли шоира, жозибали сухандон, сеҳрли овоз соҳиби, ширали қўшиқлар ижрочиси, катта байрамларнинг сценарий муаллифи сифатида беҳад қадрлашади.

Гулноза саҳнага чиқиб шеър ёки қўшиқ айтса қалбингизни ғуборлари кетади, армонларни бир зум бўлса ҳам унутасиз. Кўнглингиз кўчалари чароғон бўлиб кетади унинг овозидан.

У тенгдошларини: "Сиз кўклам қизисиз, меҳр юлдузи, ғунча лабингизда кулади баҳор..." дея ардоқлайди.

Ёшлик — муҳаббатга ошнолик. Муҳаббат чорраҳасида турган таъби нозик қиз бу туйғуни ўзича қаламга олади. Унинг "Атиргул танасида унган тиканлар, муҳаббатнинг машаққатли йўлларидир" сатрларида ишқнинг сеҳрлари билан бирга озорлари, изтироблари ҳам борлигини назарда тутган.

— Гулноза Зарафшон шаҳар хотин-қизлар қўмитасининг энг ёш аъзоси, — дейди қўмита раиси, шаҳар ҳокимининг ўринбосари З. Жўраева. — У қўмита ташкил этган ҳар бир тадбирда фаол иштирок этади, сиёҳи қуримаган сатрлари билан барчани хушнуд этади.

Фарзандларнинг камоли ва бахту иқболи энг аввало, ҳар бир ота-онанинг саодатидир. Гулноза Назарованинг ҳам Зулфия номидаги Давлат мукофотига сазовор бўлишида у ўсиб улғайган, тарбияланган оддий ва меҳнаткаш оиланинг, ҳалол ва самимий, камтарин ота-онанинг тенгсиз хизматларини ҳам эътироф этиш керак. Отаси Нурилла Назаров 25 йилдирки ҳайдовчи, онаси Оҳиста Назарова 15 йилдан буён 4-уй-жойдан фойдаланиш идорасида фарраш бўлиб хизмат қилади. Шаҳардаги "Геолог" маҳалласи аҳолиси ҳалол меҳнат билан элга танилган, яхши фарзандларни тарбиялаб, вояга етказган Назаровлар оиласи билан фахрланади. Бу фахрга мукофот совриндори, баркамол авлод вакили Гулнозанинг ифтихори ҳамоҳанг бўлсин.

Маруса ҲОСИЛОВА

Нурмамат АЛМУРОДОВ олган сурат-лавҳа

МУҲИМ УЧРАШУВ

Фуқаролик жамиятини ўрганиш институтида Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашининг масъул котиби Дилором Тошмуҳамедова, Ўзбекистон Фидокорлар Миллий-демократик партияси Марказий Кенгашининг биринчи котиби Ахтам Турсунов, Ўзбекистон Миллий-тикланиш демократик партияси Марказий Кенгашининг раиси Хуршид Дўстмуҳамедов, Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгашининг биринчи ўринбосари Асилддин Рустамов, Фуқаролик жамиятини ўрганиш институтининг директори Аъзамжон Раҳмонов ҳамда АҚШ Миллий демократик институти директорининг биринчи ўринбосари Томас Берри ва Халқаро демократик институтининг Ўзбекистондаги вакили Ричард Глаубом иштирокида учрашув бўлиб ўтди.

Унда сиёсий партияларнинг раҳбарлари меҳмонларга ўз партияларининг мамлакатимиз ҳаётида тутган ўрни хусусида сўз юритишиб, эришаётган муваффақиятлари ва келгусида қилинадиган ишлар ҳақида гапириб бердилар.

Шунингдек, учрашувда сиёсий партияларнинг жамиятимиз ҳаётида тутган ўрни ва мавқеи хусусида ҳам алоҳида тўхталиб ўтилди. Бу сиёсий партиялар ўз ғояси, мақсад ва вазифалари билан бир-биридан фарқ қилиши, ўзини қўллаб-қувватлаётган ижтимоий қатламга эга эканлиги алоҳида эътироф этилди.

Учрашув сўнгида америкалик меҳмонлар Т.Берри ва Ричард Глаубомлар мамлакатимиздаги сиёсий партиялар ҳақида ўзларига тегишли маълум ахборотлар берган партия раҳбарларига ўз миннатдорчиликларини изҳор этишиб, фикр мулоҳазалари билан ўртоқлашар экан, келгусида улар билан, ҳамкорликни йўлга қўйиш истагида эканликларини изҳор қилишди.

Вилоят ШОДИЕВА,
"Адолат" мухбири.

Долзарб мавзу

«МТП»НИНГ ХИЗМАТИ ТЕКИНМИ?

ёки даласига техника киритиб хизмат ҳақини бермаётган бебурд шартномачилар хусусида

Дала юртимизга кўклам ҳам кириб келди. Дала боғларда лекин баҳорги экиш ишларида асосий юмушларни ўз гарданига олган Самарқанд тумани машина — трактор парки жамоасининг жони ҳалак. Чунки баҳорги юмушларни ўз вақтида ўтказиш учун техника воситалари доимо шай туриши лозим. Бунинг учун эса албатта маблағ талаб этилади. Бироқ МТПдагилар янги мавсумда эски қарзларини ундиролмай идорама-идора югуриш билан оворалар. Чунки хўжаликлар билан тузилган шартномага мувофиқ деҳқонларга вақтида керакли агротехника хизматини кўрсатишган. Шу туфайли мўлжалдаги ҳосил йиғиштириб олинган. Лекин икки томонлама мажбуриятларда кўрсатилган тўловлардан дарак йўқ. Нега?

— Гап қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи корхоналар билан тузилаётган шартнома шартларига ҳануз беписанд муносабатда бўлинаётганида, — дейди туман МТП бошқарувчиси Баҳодир Маматқулов. — Дарвоқе бугун баҳорги экиш арафасида Самарқанд туман МТПнинг дебиторлик қарзи 480 миллион сўмни, кредиторлик қарзи эса 290 миллион сўмни ташкил этяпти.

Йилига ярим миллиард сўмдан зиёд хизмат кўрсатишга қодир корхона қийин молиявий аҳволга тушиб қолганлигидан бутловчи ва эҳтиёт қисмлар, ёнилғи мойлаш материаллари, электр энергияси билан таъминлаб келган корхоналардан қарзимизни узолмай сарсонмиз. Ҳатто ўз ходимларимизнинг 24 миллион сўмлик ёки 7 ойлик маоши пули тўланмай қолган.

Хўш, қишлоқ хўжалигида мушт кетди, қабилада иш тутиб қарздорлар рўйхатида "савлат" тўкиб турганлар кимлар?

Биринчи қаторда Пастдарғом тумани хўжаликлари. Самарқанд тумани МТП механизаторлари ўтган йили буюртмага асосан бу қўшни туман хўжаликларига 270 миллион сўмлик техника хизмати кўрсатишган эди.

Бироқ тўлов масаласига ҳануз ойдинлик киритилмаган. Тумандаги биргина Шароф Рашидов номли ширкат хўжалиги 160 миллион сўм, "Навбаҳор" хўжалиги 42 миллион сўм қарзини қайтармаган. Натижада Самарқанд туман МТПси бошқаруви вилоят хўжалик судига 200 миллион сўмлик даъво аризаси киритишга мажбур бўлди.

Шартномага юзаки муносабатдан азият чекаётганлар фақат Самарқанд туманида эмас, вилоятнинг исталган бурчагида топилади. Жомбойда ҳам шундай аҳвол ҳукм сурмоқда. Туман МТПси оз эмас — 230 миллион сўмлик дебиторлик қарзини ундиришни сўраб хўжалик судига мурожаат қилди. Чунки ширкатчилар билан муросага келиш йўлидаги уринишлар наф бермай келаётганди. Шу сабабли ҳам буюртмачиларнинг нобоплигидан МТПнинг ўзи бутловчи эҳтиёт қисмлар етказиб берувчи Улуғбек ва Зарафшон базаларидан 41 миллион сўм, солиқдан 10 миллион сўм, ходимларга тўланадиган маошдан 10 миллион сўм қарздор бўлиб қолган эди-да!

Шунга қарамай қарздорлар рўйхатидаги биргина Эсон Турдиева номли ширкат хўжалиги 85 миллион сўмлик қарзини МТПга тўлаб қўйиш зарурлигини эсламай қўйгани чатоқ.

Пастдарғом туманининг Жума шаҳридаги марказий МТПда яқин вақтларгача энг мураккаб буюртмалар асосида катта ҳажмдаги ишлар бажарилар эди. Бугун эса жамоа фақат ўзига тегишли 5-10 та техникани амал-тақал қилиб ишлатиш билан овора. Бу ерда ҳам шерикларнинг шартнома интизомига риоя қилмаслиги корхонани қийин молиявий аҳволга солиб қўйган.

Хўш, ҳосил конвейери ишлаяпти, маҳсулот бозорга чиқарилаяпти, давлат буюртмаси ҳам бажариляпти. Лекин ўзаро ҳисоб-китобларда нега чалкашлик рўй бермоқда?

Гап шундаки, деҳқонлар томонидан шартномадаги ҳосилни етиштиришда ортиқча харажатларга йўл қўйилмоқда, бозор тежамкорликни талаб қилиши инобатга олинмаяпти. Натижада таннарх қимматлашиб қоида салмоғи камайиб бормоқда. Вилоят, қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармасидан олинган маълумотномага қараганда биргина ғаллачиликда ўтган йили 1 тонна ғалла етиштириш учун режалаштирилганидан 2,2 минг сўм ортиқча харажатга йўл қўйилган. Пахтачиликда ҳам айрим туманларда фойда-зарар сабаблари чуқур таҳлил этилмай қоляпти. Чунончи, бултур Жомбой туманида пахтадан 161,9 миллион сўм кам фойда олингани хўжаликларнинг тўлов қобилияти пасайишига таъсир кўрсатмай қолмади, албатта.

Лекин муаммонинг бошқа жиҳатлари ҳам борки, уларни четлаб ўтишнинг иложи йўқ. Бугун туманлар МТПларининг ерларни ҳайдаш ва экишга тайёрлашдаги хўжаликларга кўрсатадиган хизмат нархлари иккала томонни бирдек қаноатлантирмаяпти.

— Бир гектар ерни экишга тайёрлаш учун МТПнинг ҳисоб рақамига 30-35 минг сўмгача ўтказамиз, — дейди Самарқанд туманидаги "Ўзбекистон" ширкат хўжалиги бошқарув раиси Ҳайрулло Узоқов. — Лекин шу юмушни ўз ихтиёримиздаги техникалар билан бажариш харажати эса 8-10 минг сўмдан ошмайди.

—Шерикларимиз ерни ҳайдаб берадиган "Магнум" ларнинг жорий таъмирига 3-4 миллион сўмдан сарфлашимизни ҳам ҳисобга олишсин-да, — дейди шу туман МТПси раҳбари Баҳодир Маматқулов. — Техниканинг сервис хизмати ишига яраша қиммат!

Албатта ерни ҳайдаш ва экишга тайёрлашда, ҳосилни йиғиштириб олишда кимнинг хизматидан фойдаланиш деҳқоннинг ихтиёрида. Лекин далада югур-югурлар бошланиб ҳосил тақдири ҳал бўлаётган дамларда хўжалик МТПнинг дарвозасини тақиллатишдан ўзга илож тополмайди. Чунки техника хизматида рақобат эндигина шаклланаяпти. Шундай экан, қишлоқ хўжалигида ҳозирча барқарор ишлашнинг шарти шартномага оғишмай амал қилишдир. Шартномани бажариш эса қонун назоратида эканлигини унутмаслик лозим.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
"Адолат" мухбири

«ДЕМОКРАТИК БЛОК»: МУШТАРАК МАҚСАДЛАР САРИ

Мамлакатимизда парламент сайловларидан сўнг сиёсий партиялар ҳаётида бир қанча ўзгаришлар содир бўлди. Жумладан, Ўзбекистон Халқ демократик партияси янги парламентда ўзини мухолифат позициясидан туриб ҳаракат қилажагини маълум қилди. Яна 3 партия, яъни Ишбилармонлар ва тадбиркорлар ҳаракати – Ўзбекистон Либерал демократик партияси, Фидокорлар Миллий демократик партияси ва «Адолат» социал-демократик партияси эса Парламент ичида ўзаро ягона иттифоққа бирлашиб, «Демократик блок» тузилганлигини эълон қилдилар.

Партивий ҳаётдаги ушбу ўзгаришларга табиий ҳол деб қараш лозим. Чунки Ўзбекистон партиявий тизими шаклланиш ва ривожланиш босқичида бўлиб, у ҳали кўп ўзгаришларни бошдан кечиради. Демак, юқоридаги каби ўзгаришлар мамлакатимиз партиявий ҳаётида бундан буён ҳам давом этишини башорат қилиш мумкин.

Фикримча, «Демократик блок»га бирлашиш «Адолат» социал-демократик партияси манфаатларига тўлиқ мос келади. Буни қуйидаги сабаблар билан изоҳлаш мумкин:

1) Тан олишимиз керакки, охирги сайловларда бизнинг партиямиз қонунчилик палатасида жуда кам ўринларни эгаллади. «Адолат»чилар қонунчилик палатасида энг кам сонли депутатлар фракциясига эга бўлиб, у бор-йўғи 10 кишидан иборат, холос. Мана шундай шароитда фақат ўз кучига ишониб ҳаракат қилиш мақсадга номувофиқ бўлиб, бундай шароитда сайловчилар эътиборига тақдим этилган партиявий дастурни амалга ошириш жуда ҳам мураккаб иш ҳисобланади.

2) «Демократик блок»ка қўшилиш «Адолат» партиясининг стратегик мақсадларини, хусусан, жамиятимизда адолат тамойилларини рўёбга чиқариш, эҳтиёжманд аҳоли қисмларини ижтимоий муҳофаза қилиш каби устувор низомий йўналишларни ҳимоя қилиш имконини беради. «Демократик блок» аъзоси сифатида «Адолат» сайловолди кампания давомида ўзи ваъда қилган бир қатор қонун лойиҳаларини ишлаб чиқиши ва ягона блокдаги қолган икки маслакдош партияларнинг ушбу қонун лойиҳаларига тарафдор сифатида овоз беришларига эришиши мумкин.

3) Янги блок ҳар қандай мафкуравий ниқоблардан холи бўлиб, у мамлакатимизда эркин, демократик фуқаролик жамияти барпо этиш жараёнига кўмаклашишни ўзининг бош мақсади деб ҳисоблайди. Бу эса «Адолат» партиясининг ҳам бош мақсади ҳисобланади.

4) «Демократик блок»нинг тузилиши мамлакатимиздаги мавжуд 5 та сиёсий партиялар ўртасидаги мафкуравий фарқланишлар ҳали унчалик чуқурлашмаган бир пайтга тўғри келмоқда. Аксарият сиёсий партияларнинг дастурий мақсадлари бир-биридан принципиал фарқ қилмайди. Айниқса, «Демократик блок»ка қўшилган юқоридаги 3 партиянинг дастурий йўналишлари ўртасида ўзаро катта фарқланишларни эмас, аксинча, кўпроқ ўзаро ўхшашликларни учратишимиз мумкин. Масалан, мамлакатимизда тадбиркорлик ва ишбилармонликни ривожлантириш, жамиятнинг иқтисодий ҳаётини тартибга солиш каби муҳим функциясини сақлаб қолиш, фуқаролик жамияти асосларини қуриш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш каби муҳим масалаларда ҳар учала партиянинг ҳам позицияси айнан бир хил бўлиб, бу эса кўпгина ҳаётий қарорларни қабул қилишда катта аҳамият касб этади.

5) Парламент кўпчилигини ташкил этган блокка бирлашиш «Адолат»га мамлакатимизни модернизациялаш, демократлаштириш жараёнларини янада чуқурлаштириш, фуқаролик жамияти асосий тамойилларини пешма-пеш амалга ошириб бориш, эркин иқтисодиётни барпо этиш ишларини туғаллаш, маънавий қадриятларни мустаҳкамлаш каби муҳим масалаларни ечишда блокдаги бошқа иттифоқдош партиялар билан саъй-ҳаракатларни бирлаштириш имконини беради.

Шу ўринда таъкидлаш лозим, сиёсий партияларнинг ягона блокларга бирлашиши кўпгина хорижий мамлакатлар амалиётида ҳам кузатилади. Масалан, Италия, Исроил, Испания каби мамлакатларда сиёсий партиялар Парламентда салмоқли сиёсий вазнга эга бўлиш ҳамда шу йўл орқали керакли сиёсий қарорларни қабул қилинишига эришиш мақсадида ягона иттифоқларга бирлашадилар. Германиядаги амалдаги жорий ҳукумат Германия социал-демократик партияси билан Германия яшиллар партияси ўртасидаги ўзаро иттифоқ натижасида юзага келган. Буюк Британияда эса йирик сиёсий партиялар сайловда ғалаба қозониш учун йирик сиёсий партиялар кичик сиёсий партиялар билан иттифоқ тузишлари лозим. Фақат ўз кучига ишонган сиёсий партия сайловларда мағлубиятга учраши муқаррардир. Шунга ўхшаш ҳолат Францияда ҳам мавжуд бўлиб, бу ерда қўлланилаётган мажоритар сайловлар сиёсий партияларни мудом ўзаро иттифоқ ва альянслар тузишга даъват этади. Энг илғор демократик мамлакатларда ҳам парламентда, ҳам ундан ташқарида у ёки бу сиёсий партияларнинг ўзаро блокларга бирлашганлигига кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Россияда сўнгги парламент сайловлари олдидан демократик йўналишдаги йирик партиялар «Ягона Россия» номи остида бирлашдилар. Улар сайловларда ғолиб чиқдилар ва Парламентнинг қуйи палатаси – Давлат Думасида Парламент кўпчилигини тузишга эришдилар.

«Адолат» партияси мамлакатни модернизациялаш ва жамиятни ривожлантиришнинг муҳим масалалари бўйича ўзининг қатъий позициясига эга. Икки иттифоқдош партиялар билан мамлакатимиз равнақига ҳисса қўшиш каби муштарак мақсадга эга бўлган «Адолат» социал-демократик партияси келгусида қонунчилик соҳасида, шунингдек, ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, фуқаролик жамияти асосларини мустаҳкамлаш каби масалаларда улар билан кенг ҳамкорлик қилиш ниятидадир.

Абдуқодир ЖЎРАЕВ,
Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши аъзоси,
сиёсий фанлар номзоди

ЎЗБЕКИСТОН-ИТАЛИЯ: ҲАМКОРЛИК ҚИРРАЛАРИ

Тошкентда Италиянинг Ровиго вилояти савдо-саноат уюшмаси маъмурияти ташаббуси ҳамда Италиянинг Ўзбекистондаги элчихонаси ҳамкорлигида ҳар икки мамлакат тадбиркорлари ўртасидаги муносабатларнинг истиқболларига бағишланган учрашув ўтказилди.

Мазкур тадбирда тўқимачилик, кончилик, пойафзал, мебель, шунингдек, сайёҳлик соҳаси ва меҳмонхона, бар, ресторанлар учун жиҳозлар ишлаб чиқариш билан шуғулланувчи италиялик тадбиркорлар иштирок этди.

Айни вақтда италиялик тадбиркорлар таклиф этаётган лойиҳалар маблағ қўйиш бўйича ихчам, бошқариш осон ва юқори самарали бўлишини таъкидладилар. Улар икки давлат ўртасидаги ташқи иқтисодий алоқалар ривожига маҳсулот миқдорини ошириш туфайли ўз ҳиссасини қўшиши мумкин.

ЯНГИ КОЛЛЕЖ ҚАЧОН ҚУРИЛАДИ?

Қадрли таҳририят! Биз "Адолат" газетасининг мухлисимиз. Унинг ҳар бир сонини интизорлик билан кутиб, ўқиб борамиз. Газета саҳифаларида ёритилаётган мақолаларни ўқиб, уни ўз номига монандлигини кўриб турибмиз. У халқимизнинг, миллатимизнинг дардига дармон бўлмоқда. Киши ноҳақликка учраса газетадан нажот истайди. Мамлакатимизда уни "тўртинчи ҳокимият", деб тан олинишининг ўзгача шукуҳи бор. Ана шуларни чуқур ҳис этган ҳолда сизларнинг ёрдамларингизга интизор бўлиб турибмиз.

Биз меҳнат қилаётган касб-ҳунар коллежи қурилиши мутахасислигига ихтисослаштирилган. 27 йил мобайнида у юзлаб ёшларни касб-ҳунарга йўналтирди.

Бизни ташвишга солаётган муаммо, коллежимиз 1936 йилда қурилган бўлиб, у бугунги кунда таъмирлашга ҳам ярамай қолди. Негаки, бино фундаментсиз, девори хом ғиштдан терилган. У ўзининг хизмат кўрсатиш муддатини ўтаб бўлган. Ҳар йили ҳомийлар кўмагида таъмирласакда, тез кун ўтмай захнинг кўплигидан девор нам тортиб яна кўча бошлайди. Бу кетишда ишларимизда сифат ва барака бўлмаяпти. Таълим олаётган 425 нафар талабаларнию, 35 ўқитувчининг сиҳат-саломатлигига ким ғамхўрлик қилади?..

Доноларимиз, "Эл соғлиги — юрт бойлиги", деб бекорга айтмаган.

Шуни алоҳида эътироф этишимизга тўғри келадики, ўқув масканимиз 1996 йили замонавий бинода фаолият юргизиб келарди. Нима бўлди-ю, арининг уясини бузгандек бизни тўкилиб қолган 1-ўрта мактаб биносига жойлаштиришди. У бино ҳозир харобозорга айлантирилиб эшик ва ромлари кўпориб кетилган. Унинг шу ночор туришини кўриб кўзингдан тирқираб ёш чиқиб кетади.

(давоми 2-бетда)

ЖАМҒАРМАДА КЕНГАЙТИРИЛГАН ЙИҒИЛИШ

«Экосан» халқаро жамғармасида «Экология ва саломатлик кунлари»нинг биринчи босқичи тадбирларини амалга ошириш бўйича Респубика ташкилий қўмитасининг кенгайтирилган йиғилиши ўтказилди.

Маълумки, «Экология ва саломатлик кунлари» «Экосан» халқаро жамғармаси ташаббуси билан Республикамизда уч босқичда ўтказиб келинади. Бундан кўзланган асосий мақсад аҳолига қулай яшаш шароитларини яратиш, санитария-гигена нормаларига риоя қилиш, атроф-муҳитни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларини жадаллаштириш, қолаверса, табиатга эҳтиёткорона муносабатда бўлиш каби халқ анъаналарини тиклашдан иборат. «Экология ва саломатлик кунлари» тадбирларида транспорт, саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалиги ташкилотлари жамоалари ҳамда аҳоли кенг иштирок этиб келмоқда.

БМТ томонидан таъсис этилган атроф-муҳитни яхшилаш борасидаги "энг яхши амалиёт" бўйича халқаро Дубай мукофотига тақдим этилган 700 та ишдан «Экосан» жамғармасининг «Экология ва саломатлик кунлари»ни ўтказиш ташаббуси "энг яхши амалиёт" деб топилди. Жамғарманинг ушбу тажрибаси энг яхши ҳаракатлар бўйича глобал маълумотлар тизимига киритилади ва аҳоли яшаш жойларини барқарор ривожланишига эришиш мақсадида ишлатилиши кўзда тутилган.

Жорий йил мамлакатимизда «Сиҳат-саломатлик йили» деб эълон қилиниши муносабати билан «Экология ва саломатлик кунлари» доирасида ҳар йили анъанавий тарзда ўтказиладиган тадбирларнинг ижтимоий аҳамияти янада оширилди. Шу муносабат билан атроф- муҳит ва инсон саломатлигини муҳофаза қилишга йўналтирилган тадбирларни янада кучайтириш мақсадида жамғарма бир қатор вазирлик ва идоралар ҳамкорлигида «Экология ва саломтик кунлари»-ни «Сиҳат-саломатлик йили» ва Наврўз умумхалқ байрамига бағишланган биринчи босқич тадбирларини ишлаб чиқди. Айни пайтда бу тадбирлар амалга оширилмоқда.

Инобат ЭГАМҚУЛОВА

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг Дастурида қайд қилинганидек, СДП халқаро социал-демократик ҳаракатида фаол иштирок этади. Партиямизнинг бу ҳаракатга кириб бориши маълум тайёргарлик ва тадқиқотларни талаб қилади. Бу тадбир социал-демократик йўналишдаги партияларнинг сиёсий маслакларини, ҳаракатда мавжуд бўлган сиёсий-мафкуравий оқим ва қарашларнинг мавкеини, ҳаракатнинг йўналтирувчи ва бирлаштирувчи раҳбар органи — Социалистик Интернационалнинг тарихи, тизими, дастурий ва бошқа сиёсий-мафкуравий ҳужжатларини ўрганиб чиқишни тақозо этади.

СОЦИАЛИСТИК ИНТЕРНАЦИОНАЛ
ва унинг сиёсий-мафкуравий тамойиллари

Халқаро демократик ҳаракатда ислоҳотчи сиёсий оқим сифатида шаклланиб етишунга қадар социал-демократия узоқ ва мураккаб йўлни босиб ўтди. Ўтган асрнинг иккинчи жаҳон урушидан кейин социал-демократик партиялар ривожланган мамлакатлар парламентар сиёсий тизимининг кучли элементига айланди. Улар шу қадар кучайиб кетдики, ҳозирги пайтда социал-демократик партияларсиз ривожланган мамлакатларда сиёсий ҳаётни тасаввур этиш қийин.

Социал-демократик ҳаракатнинг салоҳияти, меҳнаткашлар оммаси орасида қозонган обрў-эътибори кўп жиҳатдан бу ҳаракатнинг етакчиси ва ташкилотчиси бўлган Социалистик Интернационал билан боғлиқдир. 1951 йилнинг ёзида Германиянинг Франкфурт-Майн шаҳрида бўлиб ўтган конгрессда таъсис этилган Социнтерн икки жаҳон уруши оралиғи — 1923-1940 йиллар давомида фаолият кўрсатган ишчи Социалистик Интернационалнинг ўрнига келди.

Социалистик Интернационал таркибида ер куррасининг турли қитъаларидаги 70 дан ортиқ партия бўлиб, улардан 27 таси мустақил равишда ёки бошқа партиялар билан коалицияда ўз давлатларини бошқариб турибдилар. Бу партиялар сафида аҳолининг турли табақаларига мансуб 17 миллиондан ортиқ аъзо бор.

90-йилларнинг бошига келиб собиқ Иттифоқнинг парчаланиб кетиши, янги мустақил давлатлари пайдо бўлиши ҳамда собиқ социалистик лагерь мамлакатларида тоталитар коммунистик режимларнинг емирилиши натижасида шу мамлакатларда вужудга келган социал-демократик партиялар ҳисобига Социнтерн янада кучайди. Ташкилотнинг низомига кўра, Социалистик Интернационал — демократик социализм тамойиллари ва ғояларини амалга оширишга интилаётган сиёсий партия ва ташкилотларнинг бирлашмасидир.

Ташкилотнинг сиёсий-назарий масалалари таъсис конгрессида қабул қилинган «Демократик социализмнинг мақсади ва вазифалари» декларациясида баён этилган. Унда капиталистик мамлакатлари танқид остига олиниб, жамиятда тенгсизлик келтириб чиқарувчи, меҳнаткашларни ишсиз, ночор ва қашшоқлаштирувчи, жамиятни [illegible] тизим сифатида баҳоланган, бир миллатнинг бошқа бир миллат томонидан таъқиб қилинишига олиб келувчи адолатсиз тузум [illegible].

Бу ерда шуни айтиб ўтиш керакки, социал-демократлар [illegible] конгрессларида қабул қилинган дастурий ҳужжатлардаги аёвсиз танқидларга қарамасдан, ривожланган капиталистик мамлакатлардаги ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий тузумни ҳозирги пайтдаги энг мақбул тузум, деб ҳисоблайдилар.

Декларацияда Совет Иттифоқи ва социалистик лагерь мамлакатларида ҳукм сурган коммунистик нусхадаги социализм ҳам кескин танқид остига олинди. Бу социализмга янги синфий жамиятни вужудга келтирган, авторитар, инсон ҳуқуқларини поймол қилувчи тузум, деб салбий баҳо берилди.

Капитализм ва социализмдан фарқли ўлароқ демократик социализмда, — дейилади ҳужжатда, — сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий демократия принциплари амалга оширилади. Сиёсий демократия прициплари демократик ҳуқуқ ва сиёсий эркинлик, яъни, виждон, сўз, маориф, ташкилотлар ва дин эркинлиги билан белгиланади. Ҳамма учун баробар сайлов ҳуқуқи, қонун олдида тенглик, унга итоаткорлик ҳам сиёсий демократиянинг асосий кўринишлари, деб таърифланади.

Иқтисодий демократия хўжалик ҳаётига жорий этилган жамиятнинг ўзўзини бошқариш тартибидир, деб таъкидланади. Социнтерн, — дейилади декларацияда, — социализмнинг шундай тизим деб алмаштиришга интиладики, бунда жамият манфаатлари хусусий фойда хўрликдан юқори туради. Иқтисодий демократияда жамоат мулкчилиги, яъни давлат тасарруфига ўтказилган, муниципал ёки кооператив мулкчилик алоҳида ўрин эгаллайди. Лекин бу мулкчилик шакллари хусусий мулкчилик билан биргаликда олиб борилиши керак, деб уқтирилади. Шу билан бирга, иқтисодиёт учун энг хатарли иллат структуралар буюрократлашувидан эҳтиёт бўлишга чақиради.

Ижтимоий демократия меҳнаткашлар оммасининг ҳақ-ҳуқуқларини сақлабгина қолмай, балки яна кенгайтириб бориши билан характерланади. Демократия социализмнинг асосий мақсади инсонни ижтимоий зулмнинг ҳар қандай шаклидан озод этиш, шахсни ҳар томонлама эркин ривожлантиришга шарт-шароит яратиб беришдир, — деб таъкидланади мазкур ҳужжатда.

Албатта, вақт Франкфурт-Майн декларациясида берилган бир қатор ҳолатларни қайта кўриб чиқишга мажбур этди. Жумладан, ядро уруши хавфининг камайиши ва халқаро кескинликнинг юмшаши, «учинчи дунё» деб аталмиш мамлакатларнинг мустамлакачилик қуллигидан қутилиб, мустақил ривожланиш йўлига кириб бориши, ишлаб чиқаришда амалий техник инқилобнинг амалга ошуви ва бунинг натижасида меҳнаткашлар оммасининг қайта қатламлашуви, экологик масалаларнинг юзага чиқиши, ҳокимият тепасида турган ҳамда мухолифат бўлган социал-демократик партияларнинг ўз мамлакатларидаги фаолияти ва ниҳоят, бўлиб ўтаётган бу ўзгаришларга социал-демократиянинг Осло, Албуфейра, Лима, Вена конгрессларининг дастурий ҳужжатларида ўз аксини топган. Лекин Франкфурт-Майн декларациясига энг эътиборли ўзгаришлар 1989 йил Стокгольм шаҳрида бўлиб ўтган Социнтерннинг XVIII конгрессида қабул қилинган «Социалистик Интернационал принциплари декларацияси»да киритилди.

В.Брандт бошчилигидаги махсус комиссия томонидан ишлаб чиқилган бу ҳужжатда Социалистик Интернационал нафақат Франкфурт-Майн декларациясида қабул қилинган, балки биринчи ва иккинчи Интернационал ҳужжатларида қайд этилган мақсад ва вазифаларга ҳам содиқдир, деб эътироф этилади. Бугун — дейилади принциплар декларациясида, — Социалистик Интернационал озодлик, адолат ва ҳамкорлик учун бўлган анъанавий курашини тинчликни сақлаш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва кам тараққий этган мамлакатларни ривожлантириш борасида олиб бораётган фаолияти билан бирга қўшиб амалга оширмоқда.

Ҳужжатда ташкилотнинг ташкилий-ғоявий асослари янада ойдинлаштирилади. Социалистик Интернационал — бир-бирига ўрганиб, социалистик ғояларни такомиллаштирувчи ва бу ғояларнинг халқаро миқёсда амалга оширувчи мустақил партиялар ассоциациясидир. Социалистик Интернационал миллий партиялар устидан турган марказий ташкилот эмас. Партиялар Социнтерн қарорларини бажаришда фақат ўз аъзолари олдида жавобгардирлар. «Плюралистик демократик социализм» ғояларини ўтказишда, социал-демократик партиялар мамлакатларидаги шарт-шароитга қараб, ўзи учун маъқул бўлган йўлдан боришга ҳақлидирлар, деб кўрсатилади.

Юқорида қайд этиб ўтганимиздек ҳозирги пайтда Социалистик Интернационал асосий-мафкуравий қарашлари бир хил бўлган турли хил оқимларга мансуб социал-демократик партиялар бирлашмасидир. Ташкилот партиялари аксарият кўпчилигининг мафкуравий қарашларини икки оқимга жамласа тўғрироқ бўлади. Бу оқимлар сиёсий матбуотда шартли равишда модернистик ва анъанавий оқимлар, деб номланади. Бу оқимлар 80-йиллар ўртасида социал-демократик ҳаракатда бошланиб кетган «мафкуравий янгиланиш» жараёнида юзага чиқди.

Оқимларнинг сиёсий мафкуравий бирлиги қуйидаги қарашлари билан характерланади: иккала оқим ҳам ўзини инқилобий ҳаракатини инкор этувчи реформистик оқим деб тан олади: иккала оқим тарафдорлари ҳам ривожланган капиталистик мамлакатлардаги ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий тизимни ҳозирги пайтда муқобил тизим деб ҳисоблайдилар. Шу билан бирга иккала йўналишдаги партиялар ҳам неоконсерватизм сиёсий маслаклар мажмуасини тан олмайдилар: неоконсерватизм жамият учун ноижтимоий инсонпарварлик тамойилларига зид, ижтимоий барқарорликни «портлатиб» юборувчи таълимот, деб қарайдилар.

Оқимлар орасидаги тафовутларни кўриб чиқиш учун шу оқимларга мансуб партиялар сиёсий қарашлари билан танишиб чиқиш даркор.

Анъанавийлик хусусиятлари яққол намоён бўладиган партиялар қаторига, одатда, Германия социал-демократик партияси (ГСДП), Финляндия ва Швейцария социал-демократик партиялари: Швеция социал-демократик ишчи партияси (ШСДИП), Австрия социалистик партияси (АСП), Буюк Британия лейбористлар партияси ва бошқа бир қатор партияларни киритишади. Бу партиялар ишчилар оммаси, касаба уюшмалари, кооператив ишчи ва хизматчилар билан қадимдам мустаҳкам алоқаларга эгадирлар. Улар меҳнаткашларнинг иқтисодий ва сиёсий талабларини қондириш йўлидаги кураш анъаналарига эга бўлиб ўз мамлакатлари сиёсий заминида чуқур илдиз отиб кетишган.

Гуруҳ партиялари, айнан анъанавий йўл тутмай, балки жамият ишлаб чиқариш кучларининг ижтимоий ва сиёсий структураларида бўлиб ўтаётган жиддий ўзгаришларни ҳисобга олган ҳолда фаолият кўрсатадилар. Улар тасаввурида, ҳозир бўлиб ўтаётган ўзгаришлар, охир-оқибатда ижобий характердаги воқеалар бўлиб, инсониятнинг илгарилаб бораётган ривожланиши натижасидир. Шу боисдан ҳам социал-демократлар ҳукмрон ижтимоий тузум асосларига қасд қилмаяптилар. Шу билан бирга, ўзгаришлар жараёни билан боғлиқ бўлган қийинчиликларни аҳолининг кам таъминланган қатламлари елкасига юклашга, ишсизликка, ижтимоий инфраструктуранинг бузилишига, инсонпарварлик ғояларидан маҳрум бўлган ғаразгўйлик, фойдахўрлик муносабатларига қарши чиқмоқдалар.

Италия социалистик партияси (ИСП) ва Португалия социалистик партияси (ПСП)ни модернистик оқимдаги партияларнинг типик вакиллари дейиш мумкин. Улар ва уларга ўхшаш бир қатор социал-демократик партияларнинг ишчилар оммаси унинг касаба уюшмалари ташкилотлари билан алоқалари ниҳоятда кучсиз бўлиб, улар ўзлари учун табиий ижтимоий база бўлган манбадан воз кечиб ташқаридаги меҳнаткашлар оммаси билан боғланишга интиладилар. Саноат ишчилари манфаатларини қўллаб-қувватлаш бу партиялар учун биринчи галдаги вазифа эмас. Ҳозирги кунда уларнинг асосий эътибори ақлий меҳнат аҳилларига замонавий ишлаб чиқариш тармоқларида машҳур бўлган ёлланма ишчи ва хизматчиларга, фан ва техника соҳасидаги зиёлиларга қаратилган.

Модернистик дунёқарашдаги назариётчиларнинг фикрича, ишчилар синфи ҳозирги пайтда ўз ижтимоий мавкеини, ижтимоий муносабатлар ривожида, ишлаб чиқариш тизимининг ўзгаришларидаги етакчи ролини йўқотган. Модернистлар келажакда унинг роли янада камайиб, бошқа меҳнаткаш аҳоли массаси ичига сингиб кетади деб ҳисоблайдилар.

Юқорида келтирилган сиёсий-мафкуравий оқимлар таҳлили шуни кўрсатадики, бу оқимлар орасидаги тафовут катта баҳс ва мунозараларга сабаб бўлиб, ҳатто баъзида Социалистик Интернационал партиялари ўртасида келишмовчиликлар келтириб чиқарса ҳам улар антагонистик характерга эга эмас. [illegible]

Стокгольм декларациясида [illegible]

Бу борада Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси вакилларининг ҳам [illegible] тараққиётга эришган ҳар томонлама мукаммал демократик жамият вужудга келишида катта рол ўйнашигача, умидлантиради.

Равшан ХАЙДАРОВ.
Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши котиби

ЯНГИ КОЛЛЕЖ ҚАЧОН ҚУРИЛАДИ?

(Давоми. Боши 1-бетда)

Мамлакатимизда таълим тизимида кадрлар тайёрлаш миллий Дастурининг сифат босқичи амалга оширилмоқда... Ностандарт бинода ўқув устахоналари, фан кабинетларини жойлаштириш ва жиҳозлаш замон талабига мутлақ жавоб бермайди. 10 дона "IBM" маркали компьютер ҳамда тикув машиналари эскирганлиги туфайли яроқсиз ҳолга келиб қолган. Узоқ туманлардан келиб билим олаётган талабаларга ётоқхона шароитларини яратиб беролмаяпмиз.

78 нафар талаба "ЭҲМ ва компьютер тармоқларини ишлатиш" мутахасислиги бўйича ўқишаётган бўлсада, шароитимиз йўқлигидан қўшни коллеж компьютерларининг пулли хизмат кўрсатишидан фойдаланишади. Пулсиз талабалар эса ўқиб келган ўрта мактабларига қайтиб кетишмоқда.

Ўтган ўқув йилида "Марказ" ходимлари томонидан арзимиз юзасидан текшириш ўтказилганида, эътирозларимиз "ўринли", деб топилган эди. Аммо вадалар қоғозда қолиб кетди.

Фаолият кўрсатиб келаётган коллежимиз Шўрчи шаҳрининг қоқ марказида жойлашган. Ушбу ҳудудда 10 та умумтаълим мактаблари бор. Уларда ҳар йили 1,5 мингдан ортиқ ўғил-қизлар 9-синфни битириб чиқишади. Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 473-сонли қарорига асосан таълим муассасаларини битирувчилари ўрта махсус касб-ҳунар таълимига ўтилишини ҳисобга олганда коллежимиз қачон замонавий усулда қурилган бинога кўчиб ўтади.

Ирис МАРДОНОВА
Парда НУРМАТОВА
Жўра АБДУРАҲМОНОВ
Шўрчи қурилиш ва уй жой коммунал хўжалиги касб-ҳунар коллежи ўқитувчилари

ҚОНУНГА ХИЛОФ ЭМАСМИ?

Ҳар бир инсоннинг бу дунёда ўзига яраша орзу-умидлари бўлади. Бу умидларни рўёбга чиқаришда у кечаю кундуз елиб югуради. Бироқ, ҳар хил тўсиқ ва довонларни ошиб ўтишда инсон барибир ёрдамга муҳтож бўлар экан.

Очиғи, мен давлатимиз томонидан яратилган имкониятлардан фойдаланиб, 2004 йил май ойидан бери Сирғали туманидаги "Авто-Макон шўъба хўжалик жамияти" савдо ярмаркаси ҳудудида қонуний тарзда хусусий дўкон очдим. Бу ерда мен назорат-касса машинаси орқали автошиналар савдоси билан боғлиқ чакана савдо фаолиятини амалга ошириб келаётган эдим.

2004 йил 25 октябрь куни "Ўзавтошина" МЧЖ ходимаси Гулмира Султонова бир танишига 50 дона "Камаз" автоуловлари шиналари кераклигини, иложи бўлса ёрдам қилишимни айтиб қўнғироқ қилди. Лекин, у Қашқадарёдан келган таниши Сирғалига боролмаслигини, шу сабабли "Чилонзор буюм бозори" ҳудудидаги Қашқадарё автоуловлари тўхташ жойига 50 дона "Камаз" автоулови шиналарини олиб боришга келишдим. У ерда Г.Султонова ва таниши Б.Ҳакимовлар билан учрашиб, ҳар бир автошинани 106 минг сўмдан савдолашгач автомашинадан автомашинага ерга туширмасдан юкладик. Б.Ҳакимов барча шиналар пулини ҳисоб-китоб қилиб менга берди. Шундан сўнг чек ва юк хатини бериш учун дўконга кетаётган пайтимизда Тошкент шаҳар прокуратураси ҳузуридаги Солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши курашиш бошқармаси ходимлари бизни ушлашди. Ва менга Б.Ҳакимов берган пулларни тадбир ўтказиш учун берилган пул деб қайтариб олишди ва 50 дона шинани далилий ашё сифатида олиб қўйишди.

Қисқаси менга нисбатан ЖКнинг 189-моддаси 3-қисми билан жиноят иши қўзғатилди. Ишни кўрган жиноят ишлари бўйича Чилонзор туман суди 2005 йилнинг 14 январида Республика Президентининг 2004 йил 1 декабрдаги "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг ўн икки йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида"ги Фармонининг 6-моддасига асосан жиноят ишини ҳаракатдан тўхтатиб, далилий ашё сифатида олинган 5 миллион 300 минг сўмлик 50 дона "Камаз" шиналарини давлат фойдасига мусодара қилиш тўғрисида қарор чиқарди.

Аслида Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 26 декабрдаги 621-сонли, 2002 йил 5 августдаги 280-сонли, 2003 йил 25 майдаги 230-сонли Қарорларида далилий ашё мусодараси кўрсатилмаган. Бироқ тергов органлари ва суд ушбу қарорларга хилоф иш юритиб, автошиналарни мусодара қилишди. Шундай экан, юқоридаги бу ҳаракатлар амалдаги қонунларга мутлақо зид эмасми?

Бундан ташқари, сотилган автошиналар жиноят қуроли эмас. Уларни мен "Сурхон матлубот савдо" ташкилотидан 911-сонли ҳисоб-варақ билан олганман. Айни пайтда "Сурхон матлубот савдо" ташкилоти мазкур автошиналарни пулини зудлик билан қайтаришим тўғрисида талабнома юборибди. Йўқса хўжалик судига мурожаат қилишини айтишган.

Бугун мамлакатимизда тадбиркорликни ривожлантириш давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Шу боисдан ҳам юртимизда кун сайин тадбиркор фуқаролар кўпайиб бормоқда. Мен ҳам тадбиркорлик билан шуғулланиб, ҳам давлатимиз ғазнасини, ҳам оилавий шароитимни яхшилашга ҳаракат қилиб келаётган эдим. Бироқ, арзимасгина бир хатолик туфайли мени барча топган-тутганимни йўқотишим адолатдан эмас-ку, ахир!

Ҳурматли "Адолат" газетаси таҳририяти! Менинг ушбу шикоятимни газетангиз саҳифаларида чоп этсангиз. Зора, тадбиркорлик ва ишбилармонликни қўллаб-қувватлайдиган адолатли раҳбарлар уни ўқиб қолиб, бирон-бир амалий ёрдам беришса...

Элмурод ХАЙИТБОЕВ,
тадбиркор

Андижон вилояти янгиликлари

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ХОДИМЛАР УЧУН

Андижон вилояти қишлоқ хўжалиги корхоналари раҳбарлари, олимлар, молия-кредит муассасалари вакиллари иштирокида Агросаноат мажмуаси секторида хосилдорликни кўтариш масаласига бағишланган семинар ўтказилди.

Тадбирда техник экинларни парвариши, уларнинг ҳосилдорлиги ва сифатини яхшилаш, қишлоқ хўжалиги техникасидан самарали фойдаланиш бўйича тажриба алмашиш масаласига катта эътибор берилди. Семинар қатнашчилари томонидан биргаликда мавжуд муаммоларни ижобий ҳал этишда қўл келадиган тавсиялар ишлаб чиқилди.

МУНОСИБ ТАРБИЯ УЧУН МУКОФОТ

Жорий йилда Андижон вилояти халқ таълими бошқармаси томонидан фан олимпиадаларида ғолиб чиққан ўқувчиларнинг ота-оналарини рағбатлантириш бошланди.

2- сонли мактабнинг 11-синф ўқувчиси, вилоят олимпиадаси ғолиби Нигора Усмонованинг онаси хўжаободлик Манзурахон Усмонова одобли ва қобил фарзанд тарбиялагани учун гилам билан тақдирланди.

Билимлар танловининг вилоят босқичида 20 та ғолиб аниқланган бўлиб, энди улар вилоят шарафи учун республика олимпиадасида беллашадилар.

ҚИРҒИЗ ҚИЗЛАРИ ВА ЎЗБЕК ЙИГИТЛАРИ ҒОЛИБ

Андижон вилояти Марҳамат тумани "Бўрибоши" маҳалласи ва Ўш вилояти Аравон тумани "Уйғуробот" маҳалласи ёшлари спорт мусобақаларида куч синашдилар.

Беллашув йигит ва қизлар ўртасида спортнинг волейбол тури бўйича ўтказилди. Қирғиз қизлари биринчи ўрин, ўзбек йигитлари иккинчи ўринни эгаллашди. Спорт байрами қатнашчилари чегара олди маҳаллалари фуқароларини нафақат спорт беллашувлари балки, азал-азалдан дўстлик ва қардошлик ришталари боғлаб туришини эътироф этдилар. Эндиликда улар тўйлар, миллий удумлар, ҳосил байрами ва баҳор даракчиси "Наврўз"ни биргаликда катта тантана билан нишонлайдилар.

Қ.НИЗОМОВ,
"Туркистон-пресс"

—Коллежларингда "Камолот" ижтимоий ҳаракати бошланғич ташкилоти борми-сўрадим, Фарғона вилоятидаги коллежларнинг бирида таҳсил олаётган ҳамқишлоқ йигитдан.

—Билмадим, бор бўлса керак,— деди бироз ўйланиб тургач.—Бор, фақат байрамлар, бирон-бир кўрик-танловларни ўтказганини эшитиб тураман...

КЎМАКЧИМИ, Ё КЎМАККА МУҲТОЖ?

Унинг гапида ҳам жон бордек. Ёшлар манфаатларини ҳимоялаш, уларнинг ўз қобилият ва имкониятларини тўла-тўкис намойиш этишда чинакам суянчиқ бўлувчи "Камолот" ижтимоий ёшлар ҳаракати аксарият ҳолларда фақат байрам тадбирлари ва кўрик-танловлар ташкилотчиси сифатида кўзга кўринмоқда. Албатта, ёшларни бирлаштириш, қизиқарли ва кўнгилочар тадбирлар ўтказишда ёшлар ташкилотининг ўрни катта эканлигини ҳеч ким инкор этолмайди. Лекин улар бугунги ёшлар кўз ўнгида фақат тадбир ўтказувчи тармоқ сифатида гавдаланмаслиги лозим эмасми?

Шу ўринда айрим маълумотларга тўхталиб ўтсак ўринли бўлади. Айни кунда Ҳаракатнинг Фарғона вилояти Кенгаши ва унинг таркибидаги 19 та туман ва шаҳар Кенгашлари ва халқ хўжалигининг барча тармоқларида 2160 та бошланғич ташкилот фаолият кўрсатмоқда. Ушбу бошланғич ташкилотлар вилоятдаги 14 ёшдан 28 ёшгача бўлган ёшларнинг 79,2 фоизини қамраб олган. Бугунги кунда вилоят ёшлар Ҳаракати ёшлар манфаатларини ҳимоялаш, иқтидорлиларни аниқлаш, қўллаб-қувватлаш, чин маънодаги ёшларнинг суянчи ва таянчи бўлиш учун кенг кўламли ишларни амалга оширмоқда. Жумладан кам таъминланган оила фарзандлари, ногиронлар, меҳрибонлик уйлари тарбияланувчиларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, улар ҳолидан хабар олиш, ўқув қуроллари ва дарсликлар, кийим-кечаклар бериш, маънавий-маърифий тадбирлар борасида бир қатор ишлар олиб бормоқда. Ўтган давр мобайнида 4 минг нафардан ортиқ ёшларга қарийиб 70 миллион сўмлик моддий ёрдам кўрсатилган. Албатта, булар қилишга, айтишга арзигулик ишлар сирасига киради. Бу ҳақда ҳарқанча гапирсак оз. Аммо "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати фақат ҳомийлик қиладиган ташкилот эмас. Унинг ўз Низоми, ҳаракат Дастури мавжуд. Қўлимда Ҳаракатнинг Бувайда тумани Кенгашининг ўтган йилда бажарган иш кўламлари ҳақида маълумот турибди. Уни ўқиган ҳар қандай киши Бувайда туманидаги ёшлар ҳеч қандай муаммо ва камчиликларсиз ҳаёт кечираяпти, деган хулосага келиши табиий. Асосан қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчи туманда наҳотки ёшларни қийнаётган муаммолар бўлмаса? Йил давомида амалга оширилган ижобий ишларимизни хаспўшлаш билан аввало ўзимизни, қолаверса ёшларни алдаб қўйяпмиз. Ахборот асрида яшаётган бугунги ёшлар "эртаклар"га ишонмай қўйганига анча бўлди. Қоғозбозлик ёшларни зериктириб қўяяпти. Кузатган бўлсангиз кейинги пайтда ёшлар ўртасида сигарет, нос чекиш, спиртли ичимликлар истеъмол қилиш ҳоллари анча сезиларли даражада кўзга ташланмоқда. Илгарилари пана-пастқам ерларда яшириниб сигарет чекаётган айрим ёшлар бугун очиқдан-очиқ, ҳатто мактаб, олий ўқув юртлари ҳовлиларида ҳам "ҳунар"ларини кўз-кўз қилаётганини кўп ҳолларда кўрсакда кўрмаганликка оламиз. Чунки ёшларга бу борада панд-насиҳат, йўл-йўриқ кўрсатувчи катталарнинг ўзи уларга "ўрнак" бўлиб турса бунга нима дейсиз? Биргина "Камолот" томонидан шу иллатларни бартараф этишга қанчадан-қанча тадбирлар ўтказилиб, беҳисоб маблағлар сарфланади. Аммо самараси ҳақида гапирганда киши бироз ўйланиб қолади.

— Айни кунда ишсиз ёшларни иш билан таъминлаш, долзарб муаммолардан бири бўлиб турибди,—дейди "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати Фарғона вилоят Кенгаши раиси Ғуломқодир Мамажонов. – Ушбу масалани ҳал этиш, маҳалладаги ёшларни ижтимоий фойдали меҳнатга жалб қилиш, ёшларни касб-ҳунарга ўргатиш мақсадида бир қатор туман ва шаҳар кенгашлари томонидан маҳалла марказлари ташкил қилдик. Жумладан Қува туманидаги Мусажон Шербўтаев номли ширкат хўжалигидаги бошланғич ташкилот томонидан ташкил этилган марказда тикувчилик, сартарошхона, теле-радио, фотография йўналишлари бўйича маҳалла ёшлари касб-ҳунар ўрганишмоқда. Фарғона шаҳар Кенгаши томонидан эса 20 маҳаллада ана шундай марказ ташкил этилиб 45 нафар кам таъминланган оила фарзандлари бепул чеварчилик курсларини битиришди. Шаҳар ва туман кенгашларининг бевосита аралашуви билан 400 нафарга яқин ёшлар ишга жойлаштирилди. Лекин кўп ҳолларда ҳамкор ташкилотлар билан жойларда ташкил этилаётган бўш иш ўринлари меҳнат ярмаркаси самарасидан кўнгил тўлмайди. Ушбу ҳолатни яхшилаш юзасидан вилоятдаги 972 та маҳалла фуқаролар йиғинларида 16 ёшдан 30 ёшгача бўлган вақтинча ижтимоий фойдали меҳнат билан банд бўлмаган ёшларни касб-ҳунарга ўргатиш бўйича дастурлар ишлаб чиқилди. Дастурга кўра ҳар бир шаҳар ва тумандаги чекка қишлоқларда "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати тасарруфидаги касб-ҳунар ўргатиш марказлари ташкил этилмоқда.

Ҳаракатнинг вилоят Кенгаши томонидан ёшларни бирлаштириш соғлом турмуш талаблари асосида тарбиялаш, манфаатларини ҳимоя қилиш, ёшларни ақл-заковати, куч-ғайратини тўла намоён этиш борасидаги ишлар ҳақида кўп гапларни айтиш мумкин. Лекин бу вилоят ёшларининг кенг қатламини ўзига жалб этиш учун етарли деб бўлмайди. Ёшларни спортга жалб этиш, спорт иншоотлари қуриш, жиҳозлар олиб бериш борасида бажарилган ишлардан кўра қилиниши зарур бўлган ишлар кўплигидан ажабланасан киши. Ўтган йил давомида "Камолот"нинг шаҳар ва туман кенгашлари томонидан асосан марказларда атиги 32 та оддий спорт майдончалари ташкил этилган. Вилоятнинг чекка қишлоқларида спорт майдончалари ташкил этиш борасидаги хулосани ўзингиз чиқариб олаверинг. Айрим умумтаълим муассасалари йил давомида биронта спорт жиҳозлари олмаган. Бир амаллаб, увадаси чиқиб йиртилиб кетган коптоклар, спорт жиҳозларида машғулот ўтаётган, фақат ўқув дарсликлари ўқиш билан кифояланаётган қишлоқ ёшлари олдига "Камолот" чилар қачон етиб боради? Йиллаб бадиий китоб ололмаётган мактаб, кутубхоналари ёшлар Ҳаракатининг эътиборидан четда қолмаяптимикин? Ёшлар ўртасида жиноятчиликнинг ортиши, гиёҳвандлик, турли оқимлар таъсирига тушиб қолишнинг асосий сабабларидан бири билимсизлик ва бекорчилик эканлиги ҳеч кимга сир эмас. Лекин жойларда шу каби муаммоларни бартараф этишга кўмаклашадиган ҳамда ёшларнинг бошини бир жойга қовуштирадиган ва амалий ёрдам кўрсатадиган ёшлар Ҳаракати унга умидвор бўлиб тикилиб турган ёшларга нима ёрдам кўрсата оларкин? "Камолот" ёшларга кўмакчими ё уларнинг кўмагига муҳтож? Буни обдон ўйлаш фурсати етди, назаримизда.

Расул КАМОЛ
"Туркистон-пресс"

ЁШ ИЖОДКОРЛАР КЎРГАЗМАСИ

Ўзбекистон Хорижий Мамлакатлар билан дўстлик ва маданий - маърифий алоқалар жамиятлари кенгаши «Ўзбекистон — Латвия», «Ўзбекистон — Бельгия» дўстлик жамияти ва Республика рассомчилик коллежи билан ҳамкорликда 2005 йил «Сиҳат -саломатлик» йилига қолаверса, яқинлашиб келаётган Наврўз айёмига бағишлаб ёш рассомлар ва халқ амалий санъати усталари ижодига бағишланган кўргазма ўтказилди.

Кўргазмада хорижий давлатларнинг Ўзбекистонда фаолият олиб бораётган элчилари, хорижий ваколатхоналар вакиллари республикадаги нуфузли ташкилотлар ходимлари, олимлар, рассомлар ва талаба ёшлар иштирок этишди.

Мазкур кўргазмада дўстлик жамиятлари Кенгаши раиси ўринбосари Бобур Ашуралиев қатнашиб, санъат асарлари билан иштирок этаётган ёш ижодкор рассомларга келгусида улкан муваффақиятлар тилади. Шунингдек, ушбу кўргазма «Ўзбекистон—Латвия» ,»Ўзбекистон—Бельгия» дўстлик жамияти фаоллари томонидан ўтказилаётганлиги, келгусида бундай кўргазмалар нафақат республикамизда балки хориждаги турдош жамиятларимиз билан ҳамкорликда қатор хорижий мамлакатларда ҳам ўтказиш режалаштирилганини қайд этди.

Ёш санъаткорлар томонидан ижро этилган мумтоз куй ва қўшиқлар оҳангида бошланган кўргазмада ижодкорлар томонидан яратилган ҳар бир асар ўзининг бетакрорлиги билан томошабинни ҳаёт гўзалликларидан баҳра олишга ундади. Ушбу кўргазмада томошабин нафақат тайёр асарларни томоша қилиш билан бирга ёш ижодкорларнинг ижод палласи жараёнини ҳам томоша қилишлари мумкин..

Алишер АЗИМОВ

МАЪНАВИЙ БАРКАМОЛЛИК - ИНСОН ЗИЙНАТИ

Аслида, маънавий баркамоллик нима дегани? Унга қандай қилиб эришилади? Маънавият дейилганда нима англашилади?

Эркин ҒУЛОМОВ,
Тошкент тумани маънавият ва маърифат маркази раҳбари

Бухоро вилояти ўқувчилар саройида мазкур шиор остида болалар кино ва фото фестивали ўтказилди.

«МАФТУНКОР ЁҒДУ – 2005»

Унда шаҳар ва туман ўқувчилар саройи тарбияланувчилари қатнашди. Тадбир давомида иштирокчилар пухта тайёргарлик кўргани маълум бўлди. Фототанлов бўйича ғолиблар тўртта — мустақил Ўзбекистон, мактаб ҳаёти, спорт ва табиат йўналишлари бўйича аниқланди. Кинотанлов бўйича ҳам баҳслар тўртта — ўқув жараёни, янги ихтиролар, маънавият ва оқартув ишлари, «Менинг Ватаним» йўналишлари бўйича кечди.

Биринчи ўринни эгаллаган ғолиблар шу йил баҳор ойларида Тошкентда бўладиган республика фестивалида қатнашади.

А. ҚУДРАТОВ

Эҳтиром

Халқимиз орасида адолатга, ҳақиқатга садоқати ила ҳурмат эътибор қозонган одамларни кўплаб учратиш мумкин. Ҳамкасбимиз, публицист Қодиржон Собиров ҳақида ҳам худди шу гапни айтиш мумкин. Газетамизнинг кўп минг кишилик мухлислари шу кунларда таниқли журналистни таваллуд ёши ила қизғин табриклаётирлар.

АДОЛАТЛИ СЎЗ ҚУДРАТИ

Машҳур бир шоирнинг шеърида она ўз ўғлига шундай насиҳат қилади:

Керак бўлса, ҳақиқат учун
Юрагингни пора-пора қил.
Керак бўлса, ҳақиқат учун
Юз бор ўлиб, юз бора тирил.

Ҳамкасбимиз ўз умри давомида мана шу ўгит-насиҳатга садоқат ила хизмат қилиб келаётир.

... Баъзида қайсидир футбол командасининг мухлиси фақат ўзи яхши кўрган ўйинчисининг ўйинини томоша қилиш учунгина стадионга тушади. Худди шунинг каби, бошида қандайдир ташвиши бор кишилар ҳам газеталар таҳририятига келар эканлар, ўзининг ҳалоллиги, принципиаллиги, адолатсизликка муросасизлиги, ҳақиқатгўйлиги ила ном қозонган журналистларнинг исм-шарифларини тилга олишади: "Фақат мана шу одамгина менинг ташвишларимни тушуниб-етиб, ҳал қилиб бериши мумкин".

Қодиржон Собиров ана ўша рўйхатдаги журналистлардан бири. Унинг "Адолат" газетаси саҳифаларида қатор йиллар мобайнида босилган кўплаб мақола ва очеркларининг ҳар бирида халқимизнинг кундалик ҳаёти, қувончу ташвишлари, ўй кечинмалари, ўзига хос муаммолари акс этган.

Бир воқеа ҳали-ҳамон ёдимизда. Бундан саккиз йил муқаддам газетамизда "Мени туҳмат балосидан ким асрайди?" сарлавҳали, каттагина мақола босилган ва анча-мунча шов-шувга сабаб бўлган эди. Мақолада туҳмат туфайли 6 йиллик қамоқ жазосига ҳукм қилинган, ёши олтмишларга яқинлашиб қолган бир кишининг арз надоматлари баён этилганди. Мақола газетада босилиб чиққанидан сўнг ўн кун ўтгач ҳалиги одам турмадан чиқди. Чиқдию тўппа-тўғри таҳририятимизга келди. Энг аввало мақола муаллифи Қодиржон Собировни, кейин эса бизни қучиб, бағрига босди. Кўзларида қувонч ёшлари йилтирарди: "Хайрият, дунёда адолат бор экан", дерди лаблари титраб...

Устоз журналистнинг Ўткир Ҳошимов таҳрири остида чоп этилган "Она юртим қиссаси," "Булутли кунлар", "Фарҳод кўчасидаги қотиллик", шунингдек газетамиз саҳифаларида эълон қилинган "Янги граф Монте-Кристо", "Ой ва Қуёш қиссаси" каби асарларида ҳам замондошларимизнинг мураккаб тақдирлари, уларнинг орзу-умидлари, қувонч ва ташвишлари ҳақида сўз боради.

Бугун Қодиржон Собировнинг қутлуғ 63 ёши-таваллуд кунида биз, адолатчилар унга катта ҳурмат-эътиборимизни изҳор этар эканмиз, унга бундан буён ҳам халқимизнинг жонкуяр, фидойи фарзанди бўлиб қолишини тилаймиз.

Каримжон РИХСИЕВ,
Рустам АҲМАДАЛИЕВ.

Биз мулкдорлар синфини шакллантирар эканмиз, ўз навбатида бу орқали одамларнинг меҳнатга бўлган муносабати, тафаккур тарзи, аҳолимизнинг менталитети ва дунёқарашини ҳам ўзгартиришга эришган бўламиз.

Ҳеч қандай мол-мулкка эга бўлмаган, давлатга бутунлай қарам, мени давлатнинг ўзи боқади, дея боқимандалик кайфияти билан яшайдиган ҳолатдан ўзининг ҳалол меҳнати билан қўлга киритган, ўзининг ҳам, болаларининг ҳам фаровонлигини таъминлайдиган мулкка эга бўлган, биринчи галда ўз кучи, билими, тажриба ва ташаббусига таяниб, иш юритадиган мулкдорлик ҳолатига ўтиш — буларнинг барчаси осон кечмайдиган, лекин ўта муҳим ҳаётий жараёндир.

Мамлакатимиз ва халқимизнинг тақдири, келажаги мана шу жараённи қай даражада муваффақиятли амалга ошира олишимизга боғлиқ. Буни барчамиз чуқур тушуниб олишимиз лозим.

Ислом КАРИМОВ

Сиз бунга нима дейсиз?

ҚОШ ҚЎЯМАН ДЕБ...

Юртбошимизнинг 2001 йил 17 июль куни Вазирлар Маҳкамасининг йилнинг биринчи ярми якунларига бағишланган йиғилишидаги нутқида алоҳида таъкидлаб айтган юқоридаги мулоҳазалари бугунги кунда ҳам ўзининг долзарблигини йўқотгани йўқ. Зеро, орадан ўтган салкам уч йил мобайнида мамлакат иқтисодиёти сезиларли даражада ривожланган, ялпи ички маҳсулот ишлаб чиқаришда хусусий мулк эгаларининг ҳиссаси йилдан-йилга ортиб бораётган бўлса-да, афсуски, тадбиркорлик тараққиётига тўсиқ бўлиш, катта умидлар билан иш бошлаган мулкдорлар ҳақ-ҳуқуқини поймол этиш ҳолатлари учраб тургани сир эмас.

Яқинда фарғоналик бир гуруҳ тадбиркорлар томонидан таҳририятга йўлланган шикоят ариза фикримиз далилидир. 23 нафар фуқаро имзо чеккан шикоятни ўқиган одам беихтиёр "наҳотки шундай бўлса?" деган фикрга бориши аниқ. Чунки Фарғона шаҳар ҳокимининг 2000 йил 25 сентябрдаги 1116 сонли қарори ҳамда "Ўзшаҳарсозлик" ЛИТИ томонидан тасдиқланиб, бош режага киритилган савдо-маиший хизмат мажмуаси бугунги кунга келиб, 85 фоиз тайёр ҳолга келган, айримлари эса ўз фаолиятини бошлаш арафасида тургандир. Аммо 2005 йилнинг 17 январида шаҳарнинг янги ҳокими А.Эргашевнинг — 10 сонли қарори қабул қилинди. Унга кўра, Фарғона шаҳрида жойлашган "Марказий деҳқон бозори" ва қурилаётган "Савдо мажмуаси" мижозларига қулайлик яратилишини таъминлаш ҳамда замон талабларига мос равишда автоуловлар тўхташ ва туриш жойини барпо этиш учун Додхоҳ, Ҳамза Ҳакимзода ва Паҳлавон Маҳмуд кўчалари туташган жойда талай аҳоли турар-жой бинолари (36 та хусусий, 24 та давлат тасарруфидаги хонадон, 27 та нотурар жой бинолари) бузилиши белгиланган. Ана шу "нотурар жой"ни 3 йил мобайнида қуриб, энди фойдаланишга киришган тадбиркорлар тегишли идораларга зир югуриб арз қила бошладилар. Тўғри-да, бир пайтлар улар тиклаган мажмуа ўрни ачинарли аҳволда эди. Уни бугунги ҳолатга келтириш учун озмунча маблағ, меҳнат сарфланмади.

Ҳозир ушбу мажмуанинг иш бошлаган қисмида замонавий ошхона, компьютер ва нусха кўчириш хизматлари, савдо дўконлари фаолият кўрсатаяпти. "Ҳилола" хусусий фирмаси эса аҳолига маиший хизмат кўрсатишга ихтисослашган. Бу ерда ташкил этилган уст-бошларни кимёвий усулда тезкор тозалаш, кир ювиш хизматларидан аҳоли мамнун. Қурилиш якунига етгач, бу ерда эркаклар ва аёллар сартарошхоналари, соатсозлик, заргарлик, турли уй жиҳозларини таъмирлаш хизматлари йўлга қўйилади. Тикувчилик цехи ишга туширилади. Натижада, яна қўшимча 80 иш ўрни юзага келади. Аммо...

— Шаҳар ҳокими ана шундай жойни бузиб, автоулов тўхташ жойи қурмоқчи, — дейди таҳририятга шикоят йўллаган тадбиркорлардан бири Тоҳир Тошпўлатов. — Лекин бунинг учун биз — мулк эгаларидан ҳеч ким розилик сўрамади. Ахир, биз дўкону сартарошхоналарни шаҳар ҳокимлигидан берухсат қурмагандик-ку!

Шунча меҳнат, маблағ сарфлаб, не умидлар билан иш бошлаган мажмуа эгаларини ҳокимликка чақириб, бир оғиз маслаҳат сўраш наҳотки шунчалар қийин бўлса?!

— Бизларни йиғиб, фикримизни эшитиш у ёқда турсин, ҳокимликка борсак, шаҳар ҳокими Авазхон Эргашев ҳатто қабул қилишни ҳам ўзига эп кўрмаяпти, — дейди Аъзам Холматов. — Шаҳар, вилоят прокуратураси, адлия бошқармаси, вилоят ҳокимига ёзган аризаларимиздан натижа чиқмаяпти.

Шуҳрат Мирзажонов эса бир нарсани сира тушуна олмайди.

— Қарорда бузилиши лозим бўлган биноларга товон пули тўлансин, деган банд бор, — дейди у. — Аммо бу "товон пули" янгисини қуриш у ёқда турсин, бинони бузиб олишга ҳам етмайди.

— Мени кўпроқ бошқа нарса таажжубга солмоқда, — дейди «Ҳилола» хусусий фирмаси раҳбари Алишер Ҳасанов. — Ҳокимлар вақти-вақти билан ўзгариб туради ва бу табиий ҳол. Аммо янги келган раҳбар аввалгисининг қарорини ўзгартириб, ўзига маъқулини қабул қилаверса, мулкдорларнинг ҳоли нима кечади? Бундан келиб чиқадики, янги қарор бўйича қуриладиган иншоотлар тақдири не бўлишини ҳеч ким билмайди. Унда тадбиркорни ҳимоя қилувчи қонунларнинг кучи қаерда қолади?

Хуллас, ана шунақа гаплар.

Юқорида алоҳида таъкидланганидек, хусусийлаштириш жараёнлари осонликча амалга ошиб қоладиган юмуш эмас. Мамлакатимиз ва халқимиз тақдири, келажаги эса мана шу жараённи қай даражада муваффақиятли амалга оширишимизга боғлиқ. Тўғри, шаҳарларимиз обод ва саранжом-саришта бўлиши шарт. Аммо ўзгалар ҳақ-ҳуқуқларини поймол этиш, тегишли қонунлар ва меъёрий ҳужжатларни четлаб ўтиш ҳисобига эмас, албатта.

Халқимизда "Етти ўлчаб, бир кес" деган ажойиб мақол бор. Кўпчилик меҳнати ва ризқ-рўзини биргина қарор билан йўққа чиқариш адолатдан эмас. Оддий халқ тили билан айтганда, ўйламай қўйилган биргина "қадам" қош қўяман деб, кўз чиқаришга сабабчи бўлмасин.

Абдуғаффор ОМОНБОЕВ,
журналист.

Ўз ўжарлигини қўйгиси келмаётган қиш баҳорни кўрди-ю бир зумда таслим бўлди қолди. Бу йил баҳор ўлкамизга ўзгача чирой, ўзгача шукуҳ ва шиддат билан кириб кела бошлади.

Кўкда қуёш чарақлаб еру, заминни ўзининг заррин нурлари ила қиздириб келаётган бир пайтда, эрта саҳардан ёққан ёмғир чанг ва ғуборларни ювиб кетади. Майин тупроқ тагидан униб чиқаётган майсалар янада гуркираб ўса бошлайди. Узоқ-узоқлардаги чўққиларда кўринаётган ўркач-ўркач оппоқ қорлар эриб, жилғалардан оқаётган сувлар ўйноқи ва жўшқин шалолага айланади.

БАҲОР НАШИДАСИ

(Қатра)

Баҳор пайтида боғларнинг истиқболига ошиқасиз. У ерда мафтункор тароват, ажойиб манзаралар ҳукмрон. Сайроқи қушларнинг ноласи-ю, турфа хил гулларнинг ёқимли ифори кишини ўзига чорлайверади.

Табиатда содир бўлаётган ўзгаришлар ҳар йили такрорлансада, биз ҳар сафар уни ўзгача энтикиш ва ҳайрат ила кутиб оламиз, у худди мўъжизага ўхшайди. Буларни кўриб ҳаётга бўлган ишонч ва эътибор ошиб боради. Кўнгиллар завқ, шавққа тўлади. Табиат гўзаллигига тўймай кўпроқ ва яна кўпроқ яшагинг келаверади.

Баҳор — янгича куч ғайрат, шижоат олиб келгувчи, дилларга меҳр ва севги каби ажиб туйғуларни жо этгувчи фаслдир. Баҳор кўнгиллар муштараклиги ва ҳиссиётлар саҳифасини очиб юборгувчи бехосдан келган шамолга ўхшайди.

Баҳорнинг бошланишида биз ҳар йили оналаримиз ва опа-сингилларимиз байрамини кенг нишонлаймиз. Олдимизда келаётган Наврўзни кутиб олишга шошилмоқдамиз. Қўшалоқ байрамларнинг айнан мана шу фаслда келиши ҳузурбахш ҳолатдир.

Эрта баҳорда борлиқ ўсиш, унишда бўлади. Далаларда ҳаёт қайнайди. Келажакдан умидвор деҳқоннинг ерга уруғ қадаши табиий ҳол, албатта. Зеро, баҳорнинг ҳиммати, элимизнинг насибасидир.

Бу йилги баҳор мавсуми ҳам халқимиз дастурхонига қут-барака ва тўкин-сочинлик олиб келсин.

Шохсанам ХИДИРОВА

ЧИМЁНДА СПОРТ БАЙРАМИ

Ўлкамизда баҳор кезиб юрган бўлсада, Чимёнда ҳали қиш. Виқорли тоғларга ҳали кўклам ўз ҳукмини ўтказмаган. Тоғ ёнбағирлари, қияликлар қор билан қопланиб ётибди.

Хусан СУЛАЙМОНОВ

Ота-боболаримиз уч нарсадан — Оллоҳнинг ўзи асрашини тилайди. Бу ўт балоси, сув балоси ва туҳмат балосидир. Эл-юрт ташвиши билан ёниб, ҳалол меҳнат қилиб юрсангу, бехосдан сенга туҳмат тошини отишса, инсон учун бундай оғир азоб бўлмаса керак.

ТУҲМАТ ТОШИ

Изтиробли хат

М.АВАЗОВА,
Каттақўрғон шаҳар стоматология поликлиникаси касаба уюшмаси раиси,
Ф.ДОНИЁРОВА,
поликлиника Хотин-қизлар қўмитаси раиси

Спорт оламида

РОНАЛДО ХАФА БЎЛДИ

Англия премьер лигаси пешқадами Лондоннинг «Челси» футбол клуби хўжайини Роман Абрамович бу йилги мавсум охирида «Реал» (Мадрид) жамоаси ҳужумчиси Роналдони сотиб олиш таклифини билдирди. Буни «Челси» бош мураббийи Жозе Моуриньо ҳам тасдиқлади, дея хабар қилади Tribalfootball.

— «Реал»дан кетишим тўғрисидаги хабарни матбуот орқали эшитиш мени ранжитди, — дейди бразилиялик футболчи Роналдо. — Бош мураббий Лушембурго билан илиқ муносабатда бўлишимга қарамай, унинг журналистларга менга билдирмай жамоани тарк этишим тўғрисида интервью берганлигидан ҳайронман. Ахир инон-ихтиёрим ўз қўлимда эмасми?!

HYUNDAI — ЯНГИ ҲОМИЙ

Халқаро Футбол уюшмаси (ФИФА) Hyundai Kia Automotivi Group компанияси билан етти йиллик ҳомийлик шартномасини имзолади. Унга кўра, компания шартномада кўрсатилган муддат мобайнида ФИФА тасарруфида уюштириладиган барча турнирлар, жумладан, 2010 ва 2014 йилларда бўлиб ўтадиган жаҳон чемпионатларига расман ҳомийлик қилади.

ТАЙСОН ФЕСТИВАЛДА ҚАТНАШАДИ

Reuters ахборот агетлигининг маълум қилишича, профессионал бокснинг ўта оғир вазн тоифаси бўйича собиқ жаҳон чемпиони Майк Тайсон Сан-Ремо (Италия)да ўтадиган мусиқа фестивалида иштирок этади. «Темир Майк» мазкур иштироки эвазига ташкилотчилардан 70 минг евро олиши мўлжалланган.

ОЛИМПИАДА ГРУЗИЯДА ЎТАДИМИ?

Грузия Миллий Олимпия қўмитаси президенти Барри Патаркацишвили 2014 йилги қишки Олимпия ўйинлари мезбонлигига ўз мамлакати номзоди қўйилишини билдиради. МОҚ президентининг таъкидлашича, Грузия бундай имкониятни қўлга киритиш учун барча чораларни кўради.

— Агар биз бу ҳуқуқни қўлдан чиқарсак, — деди Патаркацишвили ИТАР-ТАССга берган интервьюсида, — унда 1018 йилги қишки Олимпия ўйинлари мезбонлиги учун мукаммал режа асосида иш олиб борамиз. Ва албатта, бунинг уддасидан чиқамиз.

ИГОРЬ ДОБРОВОЛЬСКИЙ «ТИЛИГУЛ»ДА

Футбол бўйича Сеул олимпиадаси чемпиони Игор Добровольский айни пайтда Молдовада «Спорт-плюс» сайтининг билдиришича, собиқ футбол юлдузи ҳозир Тираспольнинг «Тилигул» жамоасида фаолият кўрсатмоқда.

Маълумки, Игорь Добровольский Тирасполь футбол мактабида тарбияланган. Сўнгги маълумотларга қараганда, у тез орада «Тилигул»нинг селекционер-мураббийи сифатида ўз ишини давом эттиради. Тирасполликлар Молдова ички чемпионатида бешинчи ўринни банд қилишган.

Сеул олимпиадасининг яна бир чемпиони Александр Мостовой эса футболчилик фаолиятини Россия кулубларидан бирида давом эттириш ниятида. У бу йилги мавсумда мамлакат биринчи лигаси вакили «Орёл» жамоасида ўйновчи-мураббий сифатида майдонга чиқади.

Интернет хабарлари асосида Илҳом ОСТОНАҚУЛОВ тайёрлади.

Урганч экскаватор заводи қошидаги поликлиникада корхона ишчи-хизматчиларига бепул тиббий ёрдам кўрсатилмоқда.

Суратда: поликлиника жамоасининг бир гуруҳи «Сиҳат-саломатлик йили» режалари хусусида суҳбатлашишмоқда.

«МИСС БАҲОР» – ЭНГ ИБРАТЛИ ҚИЗЛАР ТАНЛОВИ

“Камолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати Ҳамза туман Кенгаши ташаббуси билан Ҳамза темир йўл касб-ҳунар коллежида “Мисс Баҳор” кўрик-танлови ўтказилди. Коллежда танловнинг 8 нафар энг сара талаба қизлари иштирок этди. 8 Март—Халқаро Хотин-қизлар байрами арафасида ўтказилган мазкур кўрик-танлов иштирокчиларига баҳорий кайфият улашиш ҳамда коллеж талаба-қизлари ва ўқитувчиларини мазкур айём билан табриклаб уларга байрам тухфасини улашиш мақсадида ташкил қилинди.

Кўрик-танловда иштирок этиш учун саралаб олинган қизлар танишув, пазандачилик, соч турмаклаш ва макияж қилиш, кечки либос кўргазмаси каби жами бешта шарт бўйича беллашдилар. Ушбу шартлар бажаришда иштирокчилардан ижодий маҳорат, зийраклик, эпчиллик ва топқирлик ҳамда қизларга хос нозик дид талаб этилди. Қизғин баҳслар ортида кечган мазкур-кўрик танловда иштирокчиларнинг ҳали очилмаган янги истеъдод қирралари намоён бўлди. Танлов ташкилотчилари ҳамда коллеж ўқитувчиларидан тузилган ҳайъат аъзолари иштирокчиларнинг ҳар бир шарт бўйича чиқишларини баҳолаб борди.

Танлов сўнгида ғолиблар аниқланиб уларга “Камолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати Ҳамза туман Кенгашининг эсдалик совғалари улашилди.

Ёшларга кўтаринки кайфият бахш этган “Мисс Баҳор” кўрик-танловини келгусида бошқа коллеж, лицей ҳамда мактабларда ўтказиб танловнинг туман босқичларини ҳам ташкил этиш ишлари «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Ҳамза тумани Кенгашининг келгуси режаларидан ўрин олган.

Наргиза УМАРОВА

Донолар дейди

МАҚСАД

Истироҳат ва уйқуга майл қилмасдан илгари шу уч нарсани эсингизга туширинг. Биринчи: ўйланг, бугун сиздан бирор хато иш ўтдими, йўқми? Агар ўтган бўлса, қандай тадбир билан тузатиш мумкин?

Иккинчи: андиша қилинг, бугун халқ манфаати йўлида бирорта хайрли иш қилдингизми, йўқми?

Учинчи: эсга олинг, бепарволигингиз ва ишга совуққонлик билан қараганингиз туфайли, қайси ишингиз амалга ошмай қолди?

Мақсадни ҳосил қилолмас бемашаққат ҳар киши,
Чекмай очиқ меҳнатин, қандай билур нон қадрини?

ЁМОННИНГ СУҲБАТИ

Қамишзор ичига кирган илон тинчтина турса ҳам, у жойдан чиқиши биланоқ ўз табиатидаги эгриликни қилмасдан қолмайди. Шунга ўхшаш, бузуқ табиатли кишилар баъзи бир сабаблар орқасида тўппа - тузук одам кўринсалар ҳам, у сабаблар кетиши билан ўз табиатларидаги бузуқликни дарров юзага чиқарадилар:

Кўп ўтирма ёмоннинг суҳбатида,
Пок бўлсанг, сени қилур ифлос.

БАХТЛИ ОДАМЛАР

Шундай гўзал ҳисларга эга бўлган одамлар бор: ўзларининг хушмуомалалиги, меҳр - шафқат ва марҳаматлари сояси остида ҳатто душманларини ҳам ўзларига дўст қилиб олишга муваффақ бўладилар. Бундай бахтли одамлар олқишга, таҳсин ва офаринга сазовордирлар.

Хирад аҳли оғир сўз бирла қилмас дўстни бегона,
Мулойим сўз билан бегоналарни ошино айлар!.

СУКУТНИНГ ҲИКМАТИ

Луқмони ҳаким ўз ўғлига шундай насиҳат қилди:

— Ўғлим, нодон ва жоҳил бир киши сен билан бирор масала устида баҳслашиб қолса, сен унга мулойимлик билан жавоб бер. Агар у сенинг жавобингдан қаноатланмай, жаҳли чиқа бошласа, сўзингни яна қайтариб айтма, у билан олишиб ўтирмай, сукут қил:

Сўзинг нафъ этмаса, қилма нола,
Бўлур айтган сари жаҳли зиёда.

Қутлаймиз

ТУҒИЛГАН КУНИНГИЗ МУБОРАК!

Ҳурматли Асқар ЖАЛИЛОВ!

Сизни фасллар келинчаги бўлмиш баҳор айёмини эллик тўққизинчи бор қарши олаётганлигингиз билан чин қалбдан табриклаймиз. Мана шу саодатли онларда дилимиз тўридаги барча яхши эзгу-тилакларимиз Сизга бахшида бўлсин!

Бу, ярим асрдан зиёд умрингиз мобайнида нафақат ўзингиз туғилиб вояга етган каттақўрғонликлар, қолаверса, Самарқанд вилоятида қўлни-қўлга бериб умргузаронлик қилаётган фидойи юртдошларимизга ўзингизнинг эл корига ярайдиган матбуотдаги кўплаб ҳурфикр ва куюнчак чиқишларингиз билан танилгансиз. Кўпчилик қаламкашлар Сизни меҳнатсевар ва жонкуяр фидойи журналист сифатида қадрлашади. Мана шу сермаҳсул ижодингизнинг қирқ йилдан зиёд даврини журналист касбини шарафлашга, халқ, эл-юрт оғирини енгил қилишга бағишлаб келмоқдасиз. Шу билан бир қаторда анча йиллардан бери бизнинг “Адолат” газетамизда қалам тебратиб сермаҳсул ижод қилаяпсиз.

Шу шукуҳли онларда Сизга ва оила аъзоларингизга мустаҳкам соғлик, тинчлик-тотувлик тилаймиз. Адолат йўлида тутган қаламингиз ҳеч қачон қайрилмасин! Ҳамиша омон бўлинг!

«Адолат» газетаси ижодий жамоаси

Қонун — барчага баробар

ҚАРЗНИ УЗИШ ФАРЗ

Мамлакатимизда ишбилармонлик ва тадбиркорликни ривожлантиришга катта эътибор берилиб келинмоқда. Шу боисдан ҳам деярли барча тижорат банклари хусусий секторни равнақ топтириш мақсадида мавжуд корхона ва ташкилотларга кредитлар беришни жорий қилган. Бироқ, баъзи “уддабурон”лар банклардан кредит ва қарзларни олишга олиб, ўз вақтида тўлашга қолганда пайсалга солиб келишаётгани кишини ташвишлантиради. Қуйида ана шу “уддабурон”ларнинг Сурхондарё вилоят хўжалик суди томонидан “таноби” тортиб қўйилаётгани хусусида ҳикоя қиламиз.

“ИШОНЧ” ИШОНЧНИ ОҚЛАМАДИ

Гап шундаки, “Ишонч” хусусий фирмаси “Халқ банки”нинг Сурхондарё вилоят филиали операциялар бўлими билан 2002 йил 30 декабрь куни бир йил муддатга кредит шартномасини тузиб, ҳар ойига йиллик 32 фоиз устама билан 4 миллион сўм миқдорида кредит олди. Тузилган кредит шартномасига кўра хусусий фирма 2003 йилнинг 29 майига қадар олган пулини қайтариши, банк устамаларини тўлаши лозим эди. Бироқ, фирма раҳбарияти шартнома шартларини бажармасдан кредит ва фоизни ўз муддатида қайтармади. Қонун ҳужжатларида, хусусан, Фуқаролик кодексининг 333-моддасига кўра мажбуриятни бажармаганлиги қарздор айби билан бўлган тақдирда қарздор жавоб бериши кўрсатиб ўтилган. Ушбу кодекснинг 734-735-моддаларида эса қарз олувчи олинган қарз суммаси ва фоизларни қарз шартномасида назарда тутилган муддатда ва тартибда қарз берувчига қайтариши шарт.

Банк томонидан кредитни қайтарилиш мажбуриятини бажарилишининг таъминлаш мақсадида кафолат қўлланилиб, “Янгиариқ” савдо ишлаб чиқариш корхонаси жавобгарнинг ўз вақтида тўланмаган қарзларини тўлаб беришни зиммасига олган. Бироқ, даъвогар “Халқ банк”инининг вилоят филиали кафолатда кўрсатилган ҳужжатларни илова қилган ҳолда ёзма равишда мурожаат қилмаган. Ҳамда қарзни тўлашга кафолат берган “Янгиариқ” савдо ишлаб чиқариш корхонасини асосий мажбуриятни бузиши нимадан иборатлигини кўрсатмаган. Шу сабабли “Янгиариқ” савдо ишлаб чиқариш корхонаси жавобгар сифатида судга жалб қилинмади.

Вилоят хўжалик суди ишни қонун ҳужжатлари асосида кўриб чиқиб, даъвогар “Халқ банки” Сурхондарё вилоят филиали операциялар бўлими фойдасига Термиз шаҳридаги “Ишонч” хусусий фирмаси мол-мулки ҳисобидан 4 миллион сўм асосий кредит қарз, 310 минг сўм банк фоизи, 86 минг 200 сўм давлат божи ва 4 минг 610 сўм почта харажатлари, жами 4 миллион 400 минг 810 сўм ундириш ҳақида қарор чиқарди.

“ИШОНГАН ТОҒДА КИЙИК ЁТМАЙДИ”

“Исо Маҳмуд” хусусий дўкони “Халқ банки”нинг Ангор туман бўлими билан 2002 йил 20 апрель куни 20-сонли кредит шартномасини тузган эди. Унда хусусий дўкон қурилиш материаллари савдоси учун ҳар ойига йиллик 32 фоиз ҳисобида устама билан 3 миллион сўм кредит олганлиги кўрсатилганди. Ушбу шартноманинг 1.1-бандига кўра жавобгар кредит ва фоизларини маълум муддатда қайтариб тўлаши аниқ-тиниқ кўрсатилди. Бироқ “Исо Маҳмуд” хусусий дўкони кредит шартномаси мажбуриятларини мунтазам равишда бажаришдан бўйин товлаб келди.

Бундан ташқари, кредитни қайтарилишини таъминлаш мақсадида “Нарзулло бобо” фермер хўжалиги “Исо Маҳмуд” хусусий дўконининг 6 миллион 500 минг сўм миқдоридаги мажбуриятларини ўз зиммасига олиши тўғрисида кафиллик шартномасини имзолаган эди. Фуқаролик кодексининг 293-моддасига кўра, қарздор кафиллик билан таъминланган мажбуриятни бажармаган тақдирда кафил ва қарздор кредитор олдида ўзаро келишилган тартибда жавоб берадилар.

Ушбу ҳуқуқ нормаларидан келиб чиқиб, суд даъвогарнинг даъвосини қаноатлантириб, кредит маблағи, фоизи ва давлат божини солидар тартибда ундириб беришни лозим топди. Жавобгарлар “Исо Маҳмуд” хусусий дўкони ва “Нарзулло бобо” фермер хўжалиги ҳисобидан 3 миллион сўм асосий кредит қарз, 1 миллион 357 минг сўм банк фоизи, 87 минг 140 сўм давлат божи ва 4 минг 610 сўм почта харажатлари, жами 4 миллион 448 минг 750 сўм ундириш ҳақида қарор чиқарди.

Иш ҳужжатларидан кўриниб турибдики, “Нарзулло бобо” фермер хўжалиги “Исо Маҳмуд” хусусий дўконини ривожлантириш учун кафиллик берган ҳамда дўкон масъулларининг қоп-қоп ваъдаларига ишонган. Шунга айтсалар керак-да “ишонган тоғда кийик ётмайди”, деб.

ШЕРОБОДДА “СУВОҚОВА” ЧУВ ТУШДИ

“Халқ банки”нинг Шеробод бўлими билан “Мавжуда” хусусий фирмаси ўртасида 2002 йил 18 июль куни 8-сонли кредит шартномаси имзоланди. Унда “Мавжуда” хусусий фирмаси мебель ишлаб чиқаришда фойдаланиш учун ҳар ойига йиллик 36 фоиз устамаси билан 2004 йилнинг 17 июлигача қайтариш учун 5 миллион сўм кредит олди. Бироқ, фирма шартномада кўрсатилган шартларни бирортасини ҳам бажармади.

Бундан ташқари, банк кредитни қайтарилишини таъминлаш бўйича кафиллик қабул қилиб, 2002 йил 3 июль куни Шеробод тумани “Сувоқова” ишлаб чиқариш корхонаси “Мавжуда” хусусий фермасининг 5 миллион 500 минг сўм миқдорида қарз ва фоизларини тўлаб беришни ўз зиммасига олган эди.

Вилоят хўжалик суди мавжуд ҳужжатларни ўрганиб чиққан ҳолда жавобгарлар “Мавжуда” хусусий фирмаси ва Шеробод тумани “Сувоқова” ишлаб чиқариш корхонасидан келишилган тартибда 5 миллион сўм асосий кредит қарз, 2 миллион 326 минг сўм банк фоизи, 106 минг 510 сўм давлат божи ва 4 минг 610 сўм почта харажатлари, жами 7 миллион 477 минг 130 сўм ундиришга қарор қилди.

Дарвоқе, бу каби мисолларни санаб адоғига етиш қийин. Кўпчилик тили бурро, “уддабурон” тадбиркорлар бўйнидаги қарзини узиш фарз эканлигини англаб етишса нур устига нур бўларди

Бахтиёр ТАНГИРОВ, Сурхондарё вилоят хўжалик суди судьяси.
Тўлқин ТЕМИРОВ, “Адолат” мухбири

Жиноят ва жазо

МЎМАЙ ПУЛ “ЖИЛВА”СИ

— 7-мактаб муаллимлари ойлик олишибди, — деди машғулотларга кириш учун чалинган қўнғироқни эшитса-да, сабоқ беришга шошилмаётган ўқитувчи.

— Балки туш кўргандирсиз, яхшироқ эслаб кўринг-чи, ўртоқжон, — Ярим ҳазил, ярим чин оҳангда ҳамкасбига эътироз билдирди унинг ёнидаги ҳамкасби. — Боғчада тарбиячи бўлиб ишлайдиган қўшним ҳам 3-4 ойдирки маош ололмаётганлиги ҳақида шу кун эрталаб жавраб турувди. Мен ҳайрон, фақатгина бизнинг мактабда аҳвол шунақа десам бундай эмас экан... Ғиждувон туман Халқ таълими бўлими тизимидан сизу бизга ўхшаган маошини кутиб, насияга ишлаётганлар кўпчилик.

Шу тақлид ҳангома бўлганми, йўқми буниси бизга қоронғу. Аммо Ғиждувон туман Халқ таълими бўлими (ХТБ) бошлиғи раҳбарлигида “муштни бир ерга уриб” фаолият кўрсатган жиноий гуруҳ муаллим ва тарбиячиларнинг иш ҳақи учун берилиши лозим бўлган пулларни талон-тарож қилиб, “оқ туя кўрдингми, йўқ” қабилида лаб ялаб юрганлари рост.

Педагог, ўқитувчига инсон руҳиятининг муҳандиси, дея ташбеҳ берилади. Чунки шу каби олқишга Ғиждувон туман Халқ таълими бўлими раҳбари Ҳомид Бафоев ҳам муносиб эди. “Домла” деган ҳурмат-эътиборга сазовор бўлиш, катта бир туманнинг зиёлилар сулоласига бошчилик қилиш замирида қанча меҳнат, изланиш, қатъият мужассамлигини яхши биламиз.

Баъзан инсон адашади, хато қилади. Билиб-билмай бошига қўнган бахт қушини қўлдан чиқаради. Ғайриқонуний тарзда бўлсада пул топишнинг “осон” усули Ҳ.Бафоевни ҳам суднинг қора курсисигача олиб келди.

ХТБ бош ҳисобчиси Эшонқул Санаев кабинетига келган йигитни танимади.

— Хўш, хизмат, ука?

— Менга... иш топиб берар экансиз.

— Ие, тушунмадим? — ҳайрон бўлди йигитчанинг дабдуруст иш сўрашидан ажабланган бош ҳисобчи.

— Домла айтдилар...

Шундай қилиб 2001 йилнинг май ойидан бошлаб Ҳ.Бафоевнинг “узоқ қариндош”лигига даъвогар Шаҳобиддин Мўминов ХТБ ҳисобхона (бухгалтерия)сига ишга “илиниб” олди. Оёқ-қўли чаққон ходим қайси раҳбарга ёқмайди, дейсиз? Ш.Мўминов “иш”га киришиб кетди.

— Домла, менга рухсат берсангиз, фирма ёки фермер хўжалиги очардим, — деди бошлиққа талмовсираб Ш.Мўминов. — “Через” халқ таълими орқали у-бу нарса “ўтказиб” бир икки сўм пул “ишлармидик”.

Ходим киритган “таклиф”нинг иккинчи қисми — пул ишлаш варианти Ҳ.Бафоевни бироз ҳушёр торттирди. — Майли, қарагандa ишқилиб.., — розилигини билдирди бошлиқ.

Айнан шу таклиф билан Э.Саноев қўйнига ҳам қўл солиб кўрган Ш.Мўминов бош ҳисобчининг хайриҳоҳлигидан хурсанд бўлди.

— Гап йўқ, акажон, кўчириладиган пулнинг ўн фоизи сизники, — деди хаёлан миллион-миллион пулнинг эгасидек тамшаниб.

2003 йилнинг 28 апрелида 718-сонли тўлов топшириқномасига асосан “Мохина-Шавкат” “Жасмина-Жаҳон” деҳқон хўжалиги билан биринчи жиноий келишув ҳал бўлди.

Ҳужжатда туман Халқ таълими бўлимига “озиқ-овқат маҳсулотлари олиш учун” деган қалбаки ёзувлар тиркаб қўйилгач, жиноий ҳамтовоқлар кўнгиллари хотиржам бўлиб, 3 миллион сўм пулни ўтказиб беришди.

Нафснинг йўлига тушган жиноятчилар мўмай даромаднинг “жилва”сига ошиқ бўлишганини ўзлари ҳам сезмай қолдилар.

Аста-секин, йўғ-е тезлик билан жиноий гуруҳ “состав”и кенгая борди. “Зиё Аҳмад” хусусий фирмаси раҳбари Муҳаммад Адилов, хусусий тадбиркор Фирдавс Ахмедов, Қаҳрамон Ҳасановлар қонунга хилоф “топилаётган” даромад “маза”сидан сармаст бўлишди. “Обналичка” операция авж олди. Ойлик маошини ўз вақтида ололмай қийналаётган ўқитувчилар, мактабгача тарбия муассасаларида қоғозларидаги қайд этилаётган озиқ-овқат маҳсулотларини тушида ҳам кўрмаётган жажжигина болакайларнинг конституцион ҳуқуқлари поймол бўлаётгани жиноий гуруҳни қизиқтирмади.

2003 йил апрель-ноябрь ойларида сохта тўлов топшириқномалари орқали турли фирма ва деҳқон хўжаликларига 17 марта 71 миллион 607 минг сўмдан зиёд пул кўчирилиб, нақдлаштирилиб олинди.

Бурч масъулияти, мажбурияти ҳиссини тамоман унутган жиноий гуруҳ давлат ва фуқаролар манфаатига жиддий зиён етказиш ҳисобига шоҳона ҳаёт орзусига тушганди.

Текин даромаддан оғзи чучук бўлган Ҳомид Бафоев, Эшонқул Саноев, Шаҳобиддин Мўминовлар “давринг келди даврон сур, бегим” дея даврон суришди. Чўнтакда жарақ-жарақ пул бўлса, орзуларнинг ҳам чўғи шунча баланд бўларкан-е!

Туман Халқ таълими бўлими бошлиғи ҳовлисини “от и до” таъмирдан чиқарилишида бош-қош бўлган, “шеф”нинг Тошкентда ўқиётган ўғли ҳолидан хабар олиб турган “чаққон ходим” Ш.Мўминов “кўпнинг қозонидан биз ҳам ялаб қолсак ҳечқиси йўқдир” деди-ю, енг шимариб ишга киришди. Аввал “Тико”, Тошкент шаҳридан ҳеч иккиланмай 3 хонали, Бухоро шаҳридан 1 хонали уй сотиб олди. Видео телеаппаратура, уй жиҳозларини айтмайсизми? Аммо бу сароб кечинмалар, ялтироқ ҳаёт тушдек бир зумда ўтиб кетди.

Суд ҳукми ўқилди. Миллионлар давлат бюджетига қайтарилди. Қолгани — эл олдида мулзамлик, виждон азоби-ю, қонуннинг адолатли баҳоси.

Машойихлар айтганидек, “Нафснинг, ҳою ҳавас йўлига тушганинг адашганингдир. У сени боши берк кўчага етаклаши тайин. Алалоқибатки, шармисорликдан азият чекасан”. Ваҳоланки, ҳалол меҳнатдан чалғимаган кишилар ҳамиша эл ародоғида обрў топадилар.

Манзура ҲАЙИТОВА, Бухоро вилоят прокуратураси бўлим прокурори
Моҳира ШАКАРОВА журналист

ЁШ МУСИҚАЧИЛАР ТАНЛОВИ

Урганч шаҳрида ўн биринчи мартдан ўн еттинчи мартга қадар “Болалар мусиқа ва мактаб ўқувчиларининг Муҳиддин Қори Ёқубов номидаги Республика танлови” бўлиб ўтмоқда.

Танлов Республика Маданият ва спорт ишлари вазирлиги ташаббуси билан амалга оширилди. Унга Республикамизнинг барча мактабларидан истеъдодли ўқувчилар таклиф этилган.

"Болалар мусиқа ва мактаб ўқувчиларининг Муҳиддин Қори Ёқубов номидаги Республика танлови"да иштирок этаётган ўқувчилар санъат, маданият, мусиқа ва қўшиқчилик ҳақида бериладиган саволларга тўла тўкис жавоб беришлари лозим. Танловда ғолиб деб топилган биринчи, иккинчи ва учинчи ўринни қўлга киритган ўқувчиларга пул мукофоти, фахрий ёрлиқлар ҳамда турли қимматбаҳо совғалар топширилади. Шунингдек ғолибларга Республика ташкилий қўмитасининг махсус дипломи ҳам берилади.

Бундай танловни ўтказишдан мақсад Республика мактабларида ўқитувчи ва ўқувчиларнинг санъат ва мусиқадан ҳамда жаҳон мусиқасидан билим савиясини ошириш ва мактабларнинг дарс йўналишларида жаҳон ҳамда ўзбек мусиқасидан ўтиладиган дарслар савиясини шакллантиришдан иборат.

Танлов ташкилотчиларини таъкидлашича бўлиб ўтаётган тадбир шаҳар ўқитувчилари ва ўқувчиларини дарс олиш ва дарс ўтиш малакасини янада ошишига сабаб бўлади. Шунингдек, бу каби танловларнинг кўпроқ уюштирилиши ўқувчиларни мусиқа ва қўшиқ санъатини тез ўзлаштиришларига замин яратади.

Рустам ҲАЙДАРОВ

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН!

“Адолат” социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши Сиёсий Кенгаш аъзоси, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Аграр, сув хўжалиги масалалари ва экалогия қўмитаси аъзоси Мамыт Асқаровга волидадаи муҳтарамаси

Турдигул Ҳалима қизининг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи: Рустам АҲМАДАЛИЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Дилором ТОШМУҲАМЕДОВА, Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Равшан ХАЙДАРОВ, Каримжон РИХСИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Бобокул ТОШЕВ, Рустам АЗИМОВ, Турғун ЭРГАШЕВ, Ўткир ЖЎРАЕВ, Муҳаммад РАҲМОН, Бобокатта ШОДИЕВ, Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ

телефонлар:
Қабулхона-136-53-14.
Факс: (8.371) 133-41-89.
Сиёсат ва партия ҳаёти-136-55-96.
Хатлар бўлими — 136-55-64.
Маънавият, адабиёт ва санъат-136-55-64
МАНЗИЛИМИЗ:
700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигидан 016 рақами билан рўйхатдан ўтган.
Буюртма Г— 200, Ҳажми—2 табоқ.
Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2

«Шарқ» нашриёт - матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Газета IBM компьютерида терилди.

Босишга топшириш вақти — 20.00
Босишга топширилди — 21.00

● Муаллиф фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқ қилиши мумкин. ● Реклама ва эълонлар ҳаққонийлиги учун буюртма берувчи масъулдир. ● «Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади.
t Мазкур белги остида тижорат мақолалари чоп этилади. ● Газетанинг сифатли босилишига босмахона масъул. ● Қўлёзмалар эгаларига қайтарилмайди ва жавоб берилмайди. 1 2 3 4 5